

Oriná Jono niwiniri wía wómixinijipirini.

Ríwamijí rípi, “Wfá wómixinijipiyí” rinijipi Jono eanjipirini. O Jisaso wiepisagowa worini. Jisaso ríxa anínamí nipeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwemáná enáná Jono nñweanísáná ríxa xweyaní neri píriñwí bimí xegí yoí Patimosiyí rinijipimí gwí ñweanáná Gorixo oriná uparáná Jisasomí síñwí winiri anínamí nání nipeyirí amipí Gorixo tñí e imóninijipi síñwí winiri amipí ríwíyo xwía rírímí imóniníapí síñwí winiri Jisaso Setenomí xopíraráf winíapí síñwí winiri neri nání ríwamijí rípi níriri eanjinigini. Siyikí Jisaso yá fá rípiríáyí re oyaiwípoyiniri níriri eanjinigini, “Agwí ríná xeanijí neámeaarinagí aiwí áamá e neairo Gorixomí símí tñí wiro yarígíáyó o anípá wimixiná enagí nání nene ení píranijí nixdírinijipimí dání xopíraráñinijí owianeyí.” oyaiwípoyiniri níriri eanjinigini.

¹ Xwiyá re níriri eáninijipi, ayí amipí ríwíyo anjwí e nimóniníapí nání Jisasi Kiraiso síñání nimixiri wía wómixinijipirini. Gorixo áamá xíomí xináiwánijí nimóniro omijí wiiarígíáyó wía owómixiniri wíwapiyinijipirini. Apí Jisaso xíomí omijí wiiarinijí Jonoyí rininjo tñí e nání aníñají xíoyáo uowárenapáná oriná ikaxí urinijipirini. ² Apí wininijí nípini xwiyá Gorixo urinijipirani, Jisasi Kiraiso woákí wíñipirani, apí nípini Jono áwanjé xixeni rowiáronjirini. ³ Amipí apí ríxa

anwi e nimónínfá enagi nání ámá xwiyfá re wfá ómixinínínpí fáfá rófá gíyí gíyí yayí anínamí dání imónínínpí winírí ámá ríwamíní re nírínírí eáníní rípi fáfá roariníagfá arfá níwiro xfdfá gíyí gíyí yayí anínamí dání imónínínpí winírí eníáriní.

Jono Jisasoyá sɣikí imónígíáyí wé wfúmi dání waú nání payí eaní náníríní.

⁴Jononí Jisasoyá sɣikí wé wfúmi dání waú Esia píropenisíyo ηweagíáyíné nání ríwamíní rípi eearíní. Goríxo —O aníní íníná ηweanoríní. Eníná dání ηwearí síní agwí ηwearí ná ríwíyo aníní ηwearí eníforíní. O wá seawianírí níwayíróníro ηweapírí nání seairí éwínígíní. Kwíyí wé wfúmi dání waú íkwianwí seáyí e imónínínamí Goríxo éf ηweane ηweagíápi ení wá seawianírí níwayíróníro ηweapírí nání seairí éwínígíní. ⁵Jisasi Kiraiso —O Goríxo gí íwo ámáyo wíwapíyíwínígínírí urowárenapáná xixeni nípiní níyárimí míní winíhoríní. Ámá xwáripáyo dání wíápínímeapírífa nání xámí wíápínímeanoríní. Míxí ináyí xwífá rírímí ηweagfá níyoní seáyí e wimóníníhoríní. O ení wá seawianírí níwayíróníro ηweapírí nání seairí éwínígíní. Omí —O díní síxí níneayírí negí fíwí yarínwápi yokwarímí neaimínírí nání neríná xewaníno níperínípipímí dání gwíníníf nearoayíronoríní. ⁶Ámá oyá xwioxíyo ηweaaníwaéne neaimíxírí xano Goríxoyá apaxípaníní imónígíáyí xfo tíjí e ananí páwiarígíápa nene ení ananí páwipaxene neaimíxírí enoríní. Omí aníní míní íníná níní

seáyi e umero íniñi wuríñiro érixini. Api e imónfwinigini. ⁷ Ai, o agwí tñi wepñariñagi áma nñi sñwí wñiro omi pikigfáyí eni sñwí wñiro epírjárini. Xwíá rírimi áma gwí wirí wirí nñi omi sñwí nñwñiro ñwí numieáa upírjárini. Ayí neparini. Xixeni e imónfwinigini.

⁸ Áminá Gorixo re rarini, “Nioni anijí pirí tñweañáonirini. Eníná dání ñweari sñi agwí ñweari ná rfwíyo anijí ñweari emfáonirini. Wa nioni tñi xixeni mimónf ení sixí eánñáonirini.” rarini.

Jono Kiraisomi orijá tewñinijí nánirini.

⁹ Jononi —Nioni segí séríxímeá wonirini. Jisaso tñi nawini nikáriniriniñpimi dání rñinijí seaímeañijípa nioni eni nímeari oyá xwioxíyo ñweañigfápa nioni eni ñweari xeanijí xwámámí wiarigfápa nioni eni axípi e wirí yarñáonirini. Nioni Gorixoyá xwíyí wá uriri Jisaso Gorixo nani neaíwapiyiniñpí áwaní uriri yarñagí nani pirinwí Patimosiyí rarigfápimi dání gwí niyíáná niñweañisáná ¹⁰ sía Ámináo nani kikiíá ñweañinwá wiyimi Gorixoyá kwíyípi nixixéronáná rfaiwá bi rfwími dání pékákí nirinirñinijí ení tñi rñinijí aríá re wiñanigini, ¹¹ “Orijá joxi tewñinirípi bikwí winami rfwamijí neari áma siyikí Jisasoyá imónigfá wé wfúmi dñí waú imónigfáyí nani —Wigí añíyí xegí yoí tñirini. Epesasi tñi Simena tñi Pegamami tñi Taiataira tñi Sadisi tñi Piradepia tñi Reodisia tñi ayíriní. Aní ayí ayí tñijí e nani wiowárírixini.” rñinijí aríá e niwiri ¹² maní e nírariñpámi sñwí owñinimñirí nñkñimónirí

wen̄ḡḡ éáȳ w̄in̄ḡan̄iḡin̄. S̄ḡḡá gor̄ t̄n̄i íkw̄ian̄w̄f̄ im̄x̄in̄ḡḡ wé w̄f̄úm̄i dán̄ḡ w̄aú uȳw̄f̄ ḡw̄r̄ár̄ip̄r̄f̄a n̄án̄i m̄id̄im̄id̄án̄i éf̄ nur̄ár̄ár̄in̄iga pun̄ḡḡaḡi n̄w̄in̄r̄i ¹³ íkw̄ian̄w̄f̄ éf̄ nur̄ár̄ár̄in̄iga pun̄ḡḡḡyo áw̄in̄im̄i ám̄án̄ḡḡ im̄ón̄ḡḡ wo ron̄aḡi w̄in̄ḡan̄iḡin̄. O rap̄rap̄f̄ sep̄iá s̄ikw̄f̄ ayo t̄n̄i r̄it̄f̄ in̄ḡḡ w̄ú ȳin̄r̄i ir̄ikw̄f̄n̄ḡḡ s̄ḡḡá gor̄ t̄n̄i im̄x̄in̄ḡḡp̄i xeḡf̄ úp̄ikw̄f̄yo xw̄in̄am̄iȳaiw̄i ir̄ón̄r̄i nem̄án̄a ron̄aḡi w̄in̄ḡan̄iḡin̄. ¹⁴ Xeḡf̄ m̄ḡḡḡ t̄n̄i d̄f̄á t̄n̄i ap̄f̄á n̄w̄er̄f̄n̄a sip̄sip̄f̄ f̄án̄ḡḡ ap̄f̄á x̄aíw̄f̄ weár̄r̄i xeḡf̄ s̄ḡḡw̄f̄ en̄i r̄f̄á ápiáw̄f̄n̄ḡḡ wer̄i ¹⁵ xeḡf̄ s̄ikw̄f̄ kap̄á aw̄iax̄f̄ r̄f̄á x̄aíw̄f̄ nin̄r̄f̄n̄a s̄ḡḡḡ in̄ḡḡḡȳf̄ x̄ix̄f̄eá in̄ar̄ḡḡpa ax̄f̄p̄i e im̄ón̄r̄i man̄ḡ oȳáyo dán̄i n̄ir̄r̄f̄n̄a iniḡḡ iyakw̄f̄ n̄id̄ir̄or̄f̄n̄a rur̄iw̄f̄ rar̄ḡḡpa ax̄f̄p̄i r̄r̄i yar̄ḡḡaḡi w̄in̄ḡan̄iḡin̄. ¹⁶ O s̄ḡḡḡ wé w̄f̄úm̄i dán̄ḡ w̄aú wé náú t̄n̄i ár̄f̄w̄f̄ x̄ir̄r̄i kir̄á m̄ix̄f̄ n̄án̄i m̄id̄im̄id̄án̄i ḡw̄á ȳin̄ḡḡ bá xeḡf̄ man̄ḡyo dán̄i peyear̄i xeḡf̄ s̄f̄m̄iman̄ḡ sogw̄f̄ x̄aíw̄f̄ nan̄r̄f̄n̄a anar̄ḡḡpa ax̄f̄p̄i e an̄r̄i yar̄ḡḡaḡi en̄i w̄in̄ḡan̄iḡin̄. ¹⁷ Nion̄i om̄i s̄ḡḡw̄f̄ e n̄w̄in̄r̄f̄n̄a xeḡf̄ s̄ikw̄f̄ t̄ḡḡḡ e n̄iper̄f̄n̄ḡḡ wéaḡi aiw̄i o wé náú seáȳ e n̄nikw̄iár̄r̄i re n̄r̄ḡḡḡn̄iḡin̄, “Jox̄i wáȳf̄ m̄sin̄ip̄an̄. Nion̄i p̄r̄f̄ t̄ḡḡwean̄áon̄i ¹⁸ an̄ḡḡ s̄ḡḡḡ ḡwean̄áon̄r̄in̄. Nion̄i r̄ixa pen̄áon̄i aí sin̄i p̄iȳf̄ mimón̄f̄ r̄ixa an̄ḡḡḡ ín̄ín̄a ḡweám̄f̄a n̄án̄i s̄ḡḡḡ im̄ón̄ḡḡn̄. Nion̄i kí ám̄a an̄f̄n̄p̄r̄f̄a n̄án̄p̄i x̄ir̄r̄i p̄iȳḡḡ siw̄i an̄ḡḡyo ḡweaḡf̄áyo úkw̄iow̄ár̄im̄f̄ápi n̄án̄i x̄ir̄r̄i en̄ḡin̄. ¹⁹ Aȳin̄án̄i jox̄i s̄ḡḡw̄f̄ nan̄f̄f̄p̄i n̄án̄i r̄f̄wam̄ḡḡ ear̄i am̄ip̄i agw̄i r̄ín̄a im̄ón̄ḡḡp̄i n̄án̄i r̄f̄wam̄ḡḡ ear̄i am̄ip̄i agw̄i r̄ín̄a im̄ón̄ḡḡp̄im̄i r̄f̄w̄f̄yo im̄ón̄ḡḡf̄ápi n̄án̄i r̄f̄wam̄ḡḡ ear̄i ei. ²⁰ S̄ḡḡḡ wé w̄f̄úm̄i dán̄ḡ w̄aú wé náú t̄n̄i x̄ir̄ḡḡaḡi nan̄r̄i

uyíwí ikwiáríprífa nání ikwiaṅwí sṅá gorí tṅí imíxínínpí wé wíúmí dánjé wáú wenagí wínrí éfí, ínímí simónínpí míkínpí rípríní. Sṅí wé wíúmí dánjé wáú ayí Jisasoyá síyikí wé wíúmí dánjé wáú imónígáiyá aṅínajowa náníní. Uyíwí nání ikwiaṅwí imíxínínpí wé wíúmí dánjé wáú ayí Jisasoyá síyikí wé wíúmí dánjé wáú imónígáiyá apí náníní.

2

Anjé Epesasíyo síyikí xíoyáyo nání xwíyíá urínpí náníní.

¹ “Síyikí nioniyá Epesasíyo ṅweagíáyíyá aṅínajomí ríwamínpí rínpí nearí mṅí wíríxíní, ‘Sṅí wé wíúmí dánjé wáú wé náú tṅí áríwí xírí ikwiaṅwí uyíwí ikwiáríprífa nání sṅá gorí tṅí imíxínínpí wé wíúmí dánjé wáú éfí nuráríníga puṅíyo áwíní e aṅí emerí yaríṅo re ríṅo uríríxíní, ² “Amípí joxí éfí níní nání nioní níjǎ imóníní. Anínpí míní erí xwámámí wirí yarínpí nání nioní níjǎ imóníní. ‘Ámá sípíyo ananí oumímínímíní.’ yaiwipaxí mimóníní nání ení níjǎ imóníní. Ámá wáf wurímeiarígfá wa mimónípa nero aí ‘None ení wáf wurímeiaríṅwáoneríní.’ rínarígfáwamí joxí dṅí adadí níwirí iwamíó níwíwapíyírínpímí dání yapí rímeiarígfáwa enagífa wínínpí nání ení níjǎ imóníní. ³ Joxí nioní níxídarínpí nání ámá wí xeanínpí siaríná dṅí síxí níní xwámámí níwiríná anínpí bí mṅínípa ení nání ení nioní níjǎ. ⁴ E nírirí aí rínpí mṅí bí orírímíní. Eníná joxí iwamíó dṅí níkwíroríná dṅí síxí

niyagípa agwí síní axípi dínj sîxí mîniyiñinî.
 5 Xámi néisáná óreámioañjípí nání dínj nîsinîrî
 sipí agwí yariñjípí ríwíminî nîmamorî xámi
 síní pírániñj dínj nînikwíroríná yagípa ámi
 axípi éirîxinî. E mepa nerínáyí, nionî nîbîrî
 joxî nîsímearíná joxíyá íkwianjwí uyíwí nání
 éf rárarîñe dání emî mîmeámí emíárinî. Joxî
 nîkinîmónîrî nîsanîrî mepa éánáyí, e emíárinî.
 6 Nionî mîxí e nîrîrîrî aiwí joxî yariñj rîpí
 nañrîinî. Ámá uyínií yariñgíá Nikorasomî
 xídaríngíáyí yariñgíápí nání joxî símí ríníñj
 sinariñjípí nañrîinî. Nionî enî ninaríñrîinî.
 7 Aríá tíñoxî enánáyí, xwíyíá Gorîxoyá kwíyîpí
 síyikí nioníyá imóníngíáyo urariñj rîpí aríá ókiarí
 umónei. Ámá amípí sipí xíomî wímeámîniñî éyí
 xopírárí wiaríñj go go íktá dínj niyîmîñj íníná
 ñweapírífa nání meaaríngíána —Ana, ayí Gorîxoyá
 omíñjyo añínami ronî. Ana xe odanîniñî síñwí
 wîniñmíárinî.” rîñoi.’ nîrîrî ríwamíñj eáirîxinî.

*Anj Símenayo síyikí xíoyáyo nání xwíyíá uríñj
 nánîrîinî.*

8 “Síyikí nioníyá Símena ñweagíáyíyá
 añínajomî ríwamíñj re nearî wíriñxinî, ‘Pírí
 tíñweaño —O píyí eno aí ámi síñj ñweañorinî.
 O re rîñoi uríriñxinî, 9 “Xeaníñj ríá tíñj
 joxî símeaaríñjípí nání nionî nijíárinî. Díwí
 ikeamónariñjípí nání enî nionî nijíárinî. E
 nîrîrîrî aí amípí nañj dínj nîkwíroaríngíáyo
 wiimíápí wí mîrîmúronjoxîrîinî. Ámá wí —
 Ayí ‘Judayenerîinî.’ nîrîniñro aiwí nepa xixeni
 Judayí imóníngíáyímani. ‘Gorîxomî yayí

umean̄rane nán̄i awí eánar̄ñw̄in̄i.’ n̄ir̄iro aí sur̄má nero obom̄i x̄dar̄iḡf̄áȳr̄in̄i. Aȳ ikaȳw̄f̄ seamear̄ar̄iḡf̄áp̄i nán̄i en̄i nion̄i n̄ij̄f̄á imón̄ññ̄i. ¹⁰ Xean̄ññ̄i n̄is̄imear̄f̄n̄á r̄ññ̄ññ̄i sin̄ññ̄p̄i nán̄i wáȳf̄ mepa é̄r̄ix̄ññ̄i. Ar̄f̄á n̄i. Seteno ‘Jisasom̄i x̄dar̄iḡf̄áȳf̄ en̄ñ̄ neán̄iro x̄d̄ip̄r̄ir̄éoi? Iwam̄f̄ó ow̄iwap̄iȳim̄ññ̄i.’ yaiwiar̄ññ̄aḡi nán̄i xeḡf̄ ámá imón̄iḡf̄áȳf̄ x̄f̄oyá d̄ññ̄f̄ t̄ññ̄i seḡf̄ w̄iyo f̄á n̄iseaxero gw̄f̄ an̄ñ̄yo n̄isean̄w̄ir̄ar̄iro s̄f̄á wé wúkaú núkaúm̄ññ̄i xean̄ññ̄i n̄iseaikára up̄r̄f̄ár̄in̄i. Xean̄ññ̄i n̄iseaikára war̄f̄n̄á wiȳf̄né m̄ññ̄f̄ win̄p̄r̄f̄a aiw̄i an̄ññ̄f̄ d̄ññ̄f̄ n̄ññ̄kw̄r̄oro n̄ix̄d̄f̄r̄ix̄ññ̄i. E nerónáȳf̄, am̄ññ̄an̄w̄f̄ ámá d̄ññ̄f̄ n̄iȳm̄ññ̄f̄ t̄ḡf̄á nimón̄iro ín̄íná ñweap̄r̄f̄a nán̄i d̄f̄k̄in̄p̄r̄f̄áp̄i an̄p̄á n̄iseaiap̄im̄f̄ár̄in̄i. ¹¹ Ámá ar̄f̄á t̄ḡf̄áȳf̄né en̄ánáȳf̄, xw̄iȳf̄á Gor̄ixoyá kw̄iȳf̄p̄i nion̄iyá s̄iyik̄f̄ imón̄iḡf̄áyo urar̄ññ̄f̄ r̄ip̄i ar̄f̄á ókiar̄f̄ umón̄ipoȳi. Ámá nion̄i n̄ix̄dar̄ññ̄aḡf̄a nán̄i xean̄ññ̄f̄ w̄imeáf̄ȳf̄, aȳf̄ nion̄i p̄ññ̄i m̄ññ̄iw̄iar̄f̄ s̄ññ̄i n̄ññ̄ix̄d̄r̄ññ̄p̄im̄i d̄án̄i xean̄ññ̄f̄ wiar̄iḡf̄áyo xop̄r̄ár̄ññ̄ññ̄f̄ w̄if̄áȳf̄ Gor̄ixoxo ámá sip̄iȳf̄ r̄f̄á xwér̄im̄i ikeaár̄aná aȳf̄ t̄ññ̄i naw̄ín̄i r̄ññ̄ññ̄f̄ Ám̄i b̄i Pep̄r̄f̄áp̄iȳi r̄ññ̄ññ̄f̄p̄i w̄i meap̄r̄f̄ámani.” r̄ññ̄oi.’ n̄ir̄ir̄i r̄f̄wam̄ññ̄f̄ near̄i w̄ir̄ix̄ññ̄i.

An̄ñ̄ Pegamamiyo s̄iyik̄f̄ x̄f̄oyáyo nán̄i xw̄iȳf̄á ur̄ññ̄f̄ nán̄ir̄ññ̄i.

¹² “Joxi s̄iyik̄f̄ nion̄iyá Pegamami ñweaḡf̄áȳf̄yá an̄ñ̄najom̄i r̄f̄wam̄ññ̄f̄ re near̄i wiowár̄ññ̄ix̄ññ̄i, ‘Kirá m̄id̄m̄id̄án̄i ñwá yin̄ññ̄f̄p̄á t̄ññ̄o re r̄ññ̄oi ur̄ññ̄ix̄ññ̄i, ¹³ “Nion̄i d̄ix̄f̄ ñweaññ̄e nán̄i n̄ij̄f̄á imón̄ññ̄i. E ñweaḡf̄áȳf̄ obax̄f̄ Setenom̄i

ṅwirárìṅṅorìṅṅì. Sṅá o mìnì wirì emfárìṅṅì.”
rìṅṅòì.’ nìrìrì ríwamìṅṅì nearì wírìxìṅṅì.

*Anṅ Taiatairayo sṅyikf xfoyáyo nánì xwiyfá
urìṅṅ nánìrìṅṅì.*

¹⁸ “Joxì sṅyikf nioniyá imónìṅṅá Taiatairayo ṅweagfáyfá anṅnajomì ríwamìṅṅì re nearì wiowárìrìxìṅṅì, ‘Gorìxomì xewaxo, xegf sṅṅwí ríá ápiáwìṅṅì werì xegf sṅkwí kapá awiaxtyf xìxíeá inarìṅṅìpa imónìrì eṅṅo re rìṅṅòì urìrìxìṅṅì,
¹⁹ “Nionì joxì yarìṅṅìpì nánì nìjṅá imónìṅṅìṅṅì. Joxì dṅṅì sṅxí nìyirì dṅṅì nìkwírorì ámáyo arìrá wirì xeanìṅṅì siarìṅṅáfpì xwámámf wirì yarìṅṅìpì nánì nìjṅá imónìṅṅìṅṅì. Sìnì iwamfó dṅṅì nìṅṅìkwírorìná yagfipimì rìxa nìmúrorì seáyì e yarìṅṅìpì nánì enì nìjṅá imónìṅṅìṅṅì. ²⁰ E nìrìrìrì aì rìpì nánì mìxí rìrìpaxí imónìṅṅì. Joxì apìxí Jeseberiyì rìṅṅìṅṅì —Í wí mimónìpa nerì aì ‘Wfá rókiamoarìṅṅáìṅṅì.’ rìnarìṅṅìṅṅì. Í ámá nionì dṅṅì nìṅṅìkwíroro nánì ḡf inókìṅṅì nìmónìro omìṅṅì nìiarìṅṅáyo sṅpìṅṅì nìwìwapìya nurì xarìxarf nìméra warìṅṅagì nánì ayf íwí inìro nanṅwí wigf ṅwíápì nánì rìdìyowá inìṅṅìpì nìro yarìṅṅòì. Ímì numìṅṅìṅṅìrì xe owìwapìyìnìrì sṅṅwí wìnarìṅṅì eṅṅagì nánì mìxí rìrìpaxí imónìṅṅì. ²¹ Í xegf íwí yarìṅṅìpì ríwíṅṅì nìmamorì kikiṅṅá éwìṅṅìṅṅìrì xe bì tṅṅì oṅweanìrì sṅṅwí wìṅṅá eṅṅagì aìwì xegf íwí ámá wí tṅṅì inarìṅṅìpì ‘Bì pṅṅì owiárìṅṅì.’ mṅwimónarìṅṅì. ²² Arfá eì. Nioniyá dṅṅì tṅṅì í sṅmìxí xaíwí werì ámá í tṅṅì íwí inarìṅṅáyo xeanìṅṅì xwé wímearì enfárìṅṅì. íwí í wìwapìyarìṅṅìpì ríwíṅṅì nìmamoro kikiṅṅá méánáyf, e wìkárìṅṅìṅṅì.

23 Ámá ímì nìxídiro nánì xegí niaíwínìṅfì imónìgǫ́yó enì sìmíarí nìwírì pìkìmíárìní. Nionì e wíáná s̄yìkí nionìyá imónìgǫ́á nínìyí nìjǫ́á re imónìpíríárìní, ‘Ámá xwioxíyo dání pí dìnǫ́ morì pí nánì wimónìrì yarìṅpì adadí wiarìṅo, ayí oríani?’ niaiwìpíríárìní. Seyíné woxìní woxìní s̄pì segí egíápì t̄nì x̄xeni pírí seamamómíárìní.

24 E nìsearìrì aí apìxí í wíwapìyarìṅpìmì m̄xídarìgǫ́á Taiataira ṅweagǫ́á wiyíné bì osearìmìní. Seyíné xwíyǫ́á ámá wí ‘Seteno nearéwapìyarìṅfì ná ínìmì imónìṅpìrìní.’ rarìgǫ́ápìmì arǫ́á m̄wìgíáyínerìní. Seyíné sekaxí xámì searìṅápìmì ámì bì nìsearìrì ikwìkwarìmì seaimìméni. 25 Sekaxí ámì bì ikwìkwarìmì m̄seaiपा emí eṅagì aiwì nionì nìnìxídiróná fǫ́á xìrarìgǫ́ápìní ananì nionì weapìmíáé nánì anìṅfì miní nìxìra úrìxìní. 26 Ámá apìxí í wíwapìyimìnírì yarìṅpìmì m̄xídiपा nero nionìyá urìṅápìmìní yoparí imónìe nánì nìxída nurìṅpìmì dání ímì xopìrárìṅfì wíǫ́á ḡyí ḡyio seáyì e wimìxìmíárìní. Émáyo —Ayí ‘Gorìxomì s̄ìmaṅwíyónìṅfì ínìmì wurínanìmévìní.’ rarìgǫ́áyìrìní. Ayo seáyì e nìwimónìro umenṅweapíríá nánì seáyì e wimìxìmíárìní. 27 Gí ápo nionì seáyì e nìmónìrì ámáyo umenṅweámíá nánì nìmìxìṅfìpa nionì ámá xopìrárí wíǫ́áyo enì axípi seáyì e wimìxáná émáyo numenṅwearóná xwárǫ́á s̄ìxí xwǫ́á t̄nì imìxìnìṅpì aìnìxí t̄nì pírí uyìkieááná yuní ikìxenarìṅfìpa aìnìxí t̄nì nìxìrìmáná umenṅweanáná maṅyio wí pírí wiaíkìpaxí imónìpíríámani. 28 Xopìrárìṅfì wíǫ́á ḡyí ḡyio s̄ìṅfì ímíáo enì m̄nì wimíárìní. 29 Arǫ́á

tígfáyíné eṅánáyí, xwíyá Goriṅoyá kwíyíṅpì s̄yíkí nioniyá imónìgfáyo urarìṅf̄ rìpì arfá ókiarí umónìpoyì.” rìṅoi.’ nìrìrì r̄wamìṅf̄ nearì wiowáríṅrìxìnì.

3

Anf̄ Sadisiyo s̄yíkí x̄fóyáyo nánì xwíyá urìṅf̄ nánìr̄ìnì.

¹ “Joxì s̄yíkí nioniyá Sadisiyo ṅweagfáyíyá anfnajomì r̄wamìṅf̄ re nearì wiowáríṅrìxìnì, ‘Kwíyí Goriṅoyá wé wfúmi dánf̄ waú t̄nì s̄iṅf̄ wé wfúmi dánf̄ waú t̄nì apiaú t̄ṅo re rìṅoi ur̄rìxìnì, “Nionì joxì yarìṅpì nánì n̄j̄fá imónìṅnì. Seyíné nánì wa re rarìgfárìnì, ‘Jisasoyá s̄yíkí imónìgfá ayí s̄nì d̄iṅf̄ n̄wìkw̄r̄oro nánì s̄iṅf̄n̄ṅf̄ imónìṅoi.’ rarìṅagfá aí seyíné r̄xa peá n̄n̄imoro nánì d̄iṅf̄ n̄kw̄roarìgf̄pì r̄xa íkw̄kw̄ yinì. ² Nionì n̄n̄ix̄d̄iro neróná gf̄ ápo Goriṅo ‘Apì neróná wé rónìṅf̄ yarìṅoi.’ wimónarìṅpì t̄nì x̄ixenì mepa nero nánì s̄an̄iṅf̄ wegfáyíné, seyíné r̄xa n̄wiáp̄n̄imearo segf̄ x̄ami píránìṅf̄ yagfá samìṅf̄ n̄werì anipá imónim̄n̄rì yarìṅpì ámi d̄iṅf̄ aumaúm̄f̄ n̄n̄ro eṅf̄ s̄ix̄f̄ eám̄x̄in̄poyì. ³ X̄ami nionì nánì arfá n̄wir̄n̄á d̄iṅf̄ n̄kw̄rogf̄pì ámi d̄iṅf̄ oseainìnì. Apimì n̄x̄d̄róná segf̄ f̄w̄f̄ yarìgf̄pì r̄w̄m̄n̄i mamóṅr̄xìnì. S̄an̄iṅf̄ weḡf̄e dánì m̄wiáp̄n̄imeapa éánáyí, nionì áma f̄w̄f̄ meám̄n̄rì barìgfáyí yap̄f̄ n̄b̄r̄i maiwí ṅweagfám̄i seaímeám̄n̄rì yar̄n̄á n̄j̄fá wí re imónìp̄r̄fám̄nì, ‘O íná b̄n̄r̄f̄en̄ṅoi?’ yaiwip̄r̄fám̄nì. ⁴ E n̄sear̄r̄i aí Sadisiyo

ηweagfá wiyfné nioni píraníηf nínixfđiro nání fwf mé neróná segf rapírapf kíyíníηf mórímixarígfáyínérini. Seyfné árínf wí siní ηweaηoi. Seyfné rapírapf apfá weηf niyínimáná nioni tfni nawíni aηf yanfwárini. Seyfné nioni píraníηf nínixfđiríηfyo dání e epaxf imónípfífá eηagf nání raríηini. ⁵ Ámá nioni nínixfđiróná peá mímimó xopíráríniηf wífá gíyí gíyo nioni rapírapf apfá weηf rúníηf imóníηfyf uyíriri wigf yoí íkwf ámá díηf niyímíηf imóníηf íniná ηweapfífá nání yoí ηwíráríniηfnamí ηwíráríniηfpí míkwrípa eri gí ápo tfni xegf aηfnajowa tfni síηwí anígfé dání ‘Ayf gí ámárini.’ uríri emfárini. ⁶ Arfá tígfáyfné eηánáyf, xwíyfá Goríxoyá kwíyfpí síyikf nioníyá imónígfáyo uraríηf rípi arfá ókiarf umónífoyí.” ríηoi.’ níriri rfwamíηf eárixini.

Aηf Piradepiayo síyikf xfoyáyo nání xwíyfá uríηf nánirini.

⁷ “Joxí síyikf nioníyá Piradepiayo ηweagfáyfyá aηfnajomí rfwamíηf re nearí wiowáfírixini, ‘Xewini aga xegf bí imóniri nepaxíηf imóniri eηo —O kí míf íináyf Depito eηíná fá xiríηfpa aηf síηfyo ηweapfífá nání fá xiríηorini. O fkwíáná ámá wo ówanf yáripaxf menini. O ówanf yáraná ámá wo fkwipaxf menini. O re ríηoi urírixini, ⁸ “Amípi seyfné yarígfápi nání nioni níjfarini. Eηf xwapf meánígfáyfné nimóniro aí xwíyfá nioníyápi xaíwí fá níxíriro xeaníηf seaikaráná ‘Jisasomí xfdarígfáyf wienemani.’ murípa egfá eηagf nání segf símímanf ríwámíni nioni aηf ówanf ámá wo míyáripaxf

imón̄ñf̄na seaikwiáríár̄in̄i. ⁹ Ámá ‘Gor̄x̄om̄i yayf̄ oumean̄irane nán̄i awí eánar̄ñw̄in̄i.’ n̄ir̄in̄iro aí sur̄ímá nero Setenom̄i x̄f̄dar̄iḡf̄áyf̄ —Ayf̄ nepa Judayf̄ mimón̄pa nero aiw̄i yapf̄ n̄ir̄iro ‘Judayf̄ wiener̄in̄i.’ rar̄iḡf̄áyf̄r̄in̄i. Ayf̄ nion̄yá d̄ñ̄yo dán̄i n̄ib̄iro waunf̄ n̄iseaikár̄in̄iro segf̄ síkwf̄ t̄ñf̄ e n̄ip̄f̄kín̄imearo n̄j̄f̄á re imón̄ip̄r̄f̄ár̄in̄i, ‘Ámá t̄ȳf̄ o d̄ñ̄f̄ síx̄f̄ uyiñ̄ȳf̄r̄in̄i.’ N̄j̄f̄á e imón̄ip̄r̄f̄ár̄in̄i. ¹⁰ Seȳf̄né xw̄iȳf̄á ‘Ámá xean̄ñf̄ seaíf̄ápim̄i xwámám̄f̄ n̄iwiro an̄ñf̄ n̄ix̄f̄d̄f̄r̄ix̄in̄i.’ sear̄ñ̄áp̄i pírán̄ñf̄f̄ f̄á n̄ix̄ira war̄ñ̄aḡf̄a nán̄i nion̄i xean̄ñf̄f̄ r̄f̄á t̄ñf̄f̄ ámá xw̄f̄á r̄r̄í n̄ir̄ím̄in̄i ñweaḡf̄a n̄iyon̄i iwam̄f̄ó wíwap̄ȳin̄i nán̄i wímean̄f̄ápim̄i dán̄i seȳf̄né seam̄ixeám̄f̄ár̄in̄i. ¹¹ Nion̄i sín̄i mé n̄ib̄ir̄i seaímeám̄f̄á en̄aḡi nán̄i wa segf̄ amin̄añw̄f̄ d̄ñ̄f̄f̄ n̄iȳim̄ñf̄f̄ íníná ñweap̄r̄f̄f̄a nán̄i d̄f̄kín̄ip̄r̄f̄ár̄ap̄i seap̄ir̄ip̄r̄ix̄in̄ir̄i nion̄i n̄in̄ix̄f̄d̄iróná f̄á x̄irar̄iḡf̄áp̄i an̄ñf̄f̄ min̄f̄ pírán̄ñf̄f̄ f̄á x̄ir̄f̄r̄ix̄in̄i. ¹² Ámá nion̄i n̄in̄ix̄f̄d̄iróná xop̄r̄ár̄f̄ wíf̄á ḡiȳf̄ ḡiȳo nion̄i n̄imear̄i ḡf̄ ápo Gor̄x̄oyá añf̄ ñw̄f̄áiwám̄i ík̄f̄á xw̄iȳf̄án̄ñf̄f̄ oran̄j̄áráná ám̄i iwám̄i dán̄i wí peyeap̄r̄f̄áman̄i. Ayo ḡf̄ ápo Gor̄x̄oyá yōf̄p̄i ñw̄ir̄ár̄ir̄i añf̄ o ñweañ̄p̄iyá — Añf̄ ap̄i Jerusarem̄i S̄ñ̄p̄iȳi r̄in̄ñ̄p̄ir̄in̄i. O t̄ñf̄f̄ e añ̄ñam̄i dán̄i wep̄ñ̄n̄ñ̄f̄p̄ir̄in̄i. Ap̄iyá yōf̄ ñw̄ir̄ár̄ir̄i em̄f̄ár̄in̄i. ¹³ Ar̄f̄á t̄ḡf̄áȳf̄né en̄ánáyf̄, xw̄iȳf̄á Gor̄x̄oyá kw̄íȳp̄i s̄iyik̄f̄ nion̄yá imón̄iḡf̄áyo urar̄ñ̄p̄i ar̄f̄á ókiar̄f̄ umón̄f̄poȳi.” r̄ñ̄oñ̄i.’ n̄ir̄ir̄i r̄fwam̄ñ̄f̄f̄ near̄i wiowár̄f̄r̄ix̄in̄i.

Añf̄ Reodisiayo s̄iyik̄f̄ x̄f̄oyáyo nán̄i xw̄iȳf̄á ur̄ñ̄f̄ nán̄ir̄in̄i.

14 “Joxì s̄iyikí nionìyá Reodisiayo ḡweaḡáyíyá aḡínajomì r̄fwamìḡḡ re nearì wìowár̄r̄ìxìní, ‘Nepaxìḡḡ imónìḡḡ —O Gorìxo á máyo x̄fo imónìḡḡpì nánì wìwap̄iyíwìḡḡḡḡr̄ì uowárénap̄ìḡḡpì nepánì wìwap̄iyirì x̄ixenì n̄p̄ìní yár̄r̄ì eḡor̄ìní. O am̄pì n̄p̄ìní Gorìxo imìxìḡḡpì m̄k̄k̄ iḡḡor̄ìní. O re r̄ḡḡoì ur̄r̄ìxìní, 15 “Am̄pì seȳné yarìḡḡáḡpì nánì nionì n̄ḡḡár̄ìní. Sogw̄ d̄ḡḡ yinarìḡḡpánìḡḡ yarìḡḡáȳné, seȳné r̄fá sínìḡḡ nimónìro nionì aga píránìḡḡ m̄n̄x̄d̄ìpa yarìḡḡár̄ìní. E n̄sear̄r̄ì aí imìḡḡ rár̄ḡḡḡḡ nimónìro anìḡḡḡḡ d̄ḡḡ p̄eá n̄n̄imoro enì m̄iyarìḡḡár̄ìní. Sa sogw̄ d̄ḡḡ yinarìḡḡpánìḡḡ yarìḡḡár̄ìní. Seȳné r̄fá n̄sín̄r̄ì s̄ḡw̄r̄iȳ, imìḡḡ n̄r̄ár̄r̄ì s̄ḡw̄r̄iȳ, ‘Aȳ anan̄r̄ìní.’ nimónìm̄n̄r̄ì é̄r̄ìní. 16 Seȳné r̄fá m̄sín̄pa ero imìḡḡ m̄r̄ár̄pa ero nero sa sogw̄ d̄ḡḡ yinarìḡḡpánìḡḡ yarìḡḡáḡa nánì seȳné ḡḡ m̄ḡḡyo dánì emì seaúr̄imóm̄ár̄ìní. 17 Sewanìḡḡȳné ‘Am̄pì b̄ì m̄neamúroḡener̄ìní. Am̄pì xwé ayá t̄ḡwaéner̄ìní. Am̄pì aí b̄ì nánì mikeamónìḡw̄n̄ì.’ n̄r̄ìníro aiwì ḡḡ s̄ḡw̄ȳo dánì seȳné imónìḡḡá r̄p̄ì nánì aga maj̄fá imónìḡḡoì. S̄ipì imónìro á má d̄ḡḡ s̄ipì seaipax̄ imónìro uyípeaȳ imónìro s̄ḡw̄f supár̄ḡḡ imónìro íkwauȳx̄f imónìro eḡfáḡpì nánì sewanìḡḡȳné maj̄fá imónìḡḡáḡa nánì 18 nionì seȳné á m̄i píránìḡḡ n̄x̄d̄ìp̄r̄fá nánì ewaȳf xw̄ȳfá r̄p̄ì b̄ì osear̄m̄n̄ì, ‘Seȳné am̄pì wì m̄imúrónìḡḡáȳné imónìp̄r̄ì nánì s̄ḡḡá gor̄f r̄fá yeááná sik̄f n̄r̄ìxanowimáná awiax̄f imónìḡḡp̄ì b̄ì nionì b̄f n̄iro á má s̄ḡw̄f seanar̄fá íkwauȳx̄f eḡaḡì n̄sean̄r̄óná ayá seain̄ḡḡḡḡr̄ì

wíníjanigíní. Míxí ináyíyá siá íkwianwí wína anínamí n̄wiráriníngagí wínirí anamí wo éf n̄weanagí wínirí enanigíní. ³ Anamí éf n̄wean̄o xegí imónínínpí, ayí s̄njá awíaxí jasípáí rínínínpí yaí kíkírorí xwínfá earí yarínípa erí s̄njá konirianíyí rínínínpí ayfá rírí xwínfá earí yarínípa erí en̄o e éf n̄weanagí n̄wínirí opínagwífá s̄njá emeráí rínínínpíníngí sowíníngí imónínínpí siá íkwianwí anamí xapíxapí eadíronagí n̄wínirí ⁴ íkwianwí anamí dání ámí obaxí bí 24 imónínínpí m̄dím̄dání n̄n̄wirárinínga punagí n̄wínirí ámá ámíná 24 awa rapírapí apfá wení n̄yínirí am̄nan̄wí s̄njá gorí t̄n̄í im̄ixíníngí n̄d̄kínimáná íkwianwí m̄dím̄dání n̄n̄wirárinínga punípmí n̄n̄weaxa punagífa n̄wínirí ⁵ íkwianwí áwínimí enínamí dání ápianwí néra urí ikaxí n̄ira urí akír+wí n̄ira urí yarínagí n̄wínirí uyíwí wé wíúmi dání waú —Ayí Goríxoyá kwíyí wé wíúmi dání waú apí nániríní. Ayí siá íkwianwí anamí s̄m̄man̄m̄n̄í ápiáwí wearínagí n̄wínirí ⁶ íkwianwí anamí s̄m̄man̄m̄n̄í bí rawírawáníngí imóníníngí bí rírímá s̄ngwí wínipaxí imónínínpí wenagí n̄wínirí díníngí t̄ngí imóníníngí waú waú awa agwí ríwámíníngí s̄ngwíní n̄rómíxa urí ríwí ríwámíníngí n̄rómíxa urí egíáwa áwíní e n̄wearo íkwianwínamí m̄dím̄dání n̄wearo enagífa wíníjanigíní. ⁷ Díníngí t̄ngí imóníníngí wínínáwa wo raioníníngí imónínínpí —Apí pusí sayí xwéríxa míxí yarínínpíríní. Apíníngí imónín̄oríní. Ámí wo burímákáúníngí imónín̄oríní. Ámí wo ámá s̄m̄man̄m̄n̄íngí in̄n̄oríní. Ámí wo apurí

nípípká warínpínínpí imónínpí. ⁸ Awaú awaú awa woní woní iwé wé wífúmi dání wo ero wará nípíni sínpíni nírómíxa ugáfáwaríni. Ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, bí píní míwíarí anínpí miní re níra warígíaríni, “Áminá Goríxo, o ení eánínpí áamá woyápi tíní xixení mimónínpí. Eníná dání npéarí ríná síní npéarí ríwéná anínpí npéarí eníoríni. Xewíni xegí bí imónínpí. Aga xegí bí imónínpí. Oyi, aga xegí bí imónínpí.” ⁹ Iníná e níra nuro íkwianwí anamí npéanomi, anínpí imónínpí seáyí e umero wé íkwianwíyo npéaríro yayí wíro éaná ¹⁰ áamá áminá 24 imónígíá mídímídáni éfí npéagíáwa íkwianwí anamí npéanomi nupíkinímearo wígí amínanwí sínpí gorí tíní imíxínínpí nípíro xíto tínpí e nímoauróná re urarígíaríni, ¹¹ “Néí Ámináoxí imóníni Nwíáoxí imóníni enoxíni, amípi níni enípi imíxínínoxí, ayí joxíríni. Nípíni pípími dání maríáí, joxí simónínpími dáníni imóníni apími dání ení síní imóníni ení enagí nání áamá níni joxí seáyí e ríméero wé íkwianwíyo rínpéaríro ‘Ení wíarí nímurorí eánínoxí, ayí joxíríni.’ ríro sípaxoxíríni.” rarígíaríni.

5

Jono bíkwí wína nítamínimáná wéngí wínpí náníríni.

¹ Íkwianwínamí éfí npéano wé náú tíní bíkwí xopemíxínínpí wína —Anamí xegí ríwamínpí neáníríná íníríwámíni eánírí seáyí ríwámíni eánírí enínaríni. Míxí nírinimáná tamíxarínpí wé wífúmi dání biaú tíní ikíyínpínpí

yáriníjínariní. Ana íkwianwínami éf ηweaηo íá xiríηagi síηwí níwíniri ² ámi síηwí wínfáyf wíníηanigíní. Aníñajf wo ríaiwá ení tñní re raríηagi wíníηanigíní, “Wé róníηf imóníηf go ananí bíkwí ana tamíxíníjípí araríkímí nerí parípaxí imóníní?” raríηagi wíníηanigíní. ³ O ríaiwá e raríηagi aí aníñami ηweagfáyíraní, xwíárimí ηweagfáyíraní, xwíárimí ínímí ηweagfáyíraní, wo bíkwí xopemíxíníηf ana parípaxíraní, ínímí síηwí wínípaxíraní, wo mimóníní. ⁴ Nioní ámá wé róníηf imóníηf wo bíkwí ana níparírí ínímí síηwí wínípaxí imóníηf wo nání pía megínáríagí síηwí níwíniri nání nioní ηwí píyí wírínaríná ⁵ áminá e ηweagfáyí wo re níriníηiginí, “Joxí ηwí meapaní. Aríá eí. Raioníníηf imóníηo —O xiáwo íríηo Judaoyá gwí axírímí dání eweaηoríní. Míxí ináyí Depitoyá xwíá piaxíyo dání iwiaronoríní. O Goríxo tñní xepíxepá níróniro míxí inígíáyo ríxa xopírárí wíηo enagi nání bíkwí anamí tamíxíníjípí ananí araríkímí nerí parípaxíríní.” níriníηiginí.

Jono sipísipí miá womi wíníηf náníríní.

⁶ Nioní weníηf éáyf wíníηanigíní. Sipísipí miá wo —O ámá píkgífóníηf imóníηoríní. Síwaní wé wíúmí dání waú erí síηwí wé wíúmí dání waú — Síηwí apí Goríxoyá kwíyí wé wíúmí dání waú xíto xwíá nírimíní wáriníjípí náníríní. Síηwí apí anírí enoríní. O ámináyí ákíηá pánaunáná díηf tññf imónígíá waú waú íkwianwína tññf e mídímídání ηweaηáná xewaníηo íkwianwína tññf e éf ronagi wíníηanigíní. ⁷ O nuri bíkwí íkwianwínami ηweaηoyá wé náúmíní xiríηína urápáná re

enñinigini. ⁸ Dññf tññf imónigfá waú waú awa tññf áminá 24 e niñweaxa pugfáwa —Awa woni woni kitá fá xiriro íkfá dfa rfa yeáaná dññf nanf eaarñf bi prerixf sññá gorf tññf imixiniñyo magwf xeárinñfpi —Api ámá Gorixoyá imónigfáyf xwiyfá xfomi ririmf wiarigfáp+rini. Api fá xiriro yarigfáwa tññf sipisipf miaó tññf e nupfkinimearo ⁹ sonf sññf bi nírironá re urigfawixini, “Joxi rípkíáná dixf nupeirñfþimi dání ámá fwf nání gwñññf ñweagfáyf Gorixoyá imóniprfa nání roayíronf+rini. E nerfná ámá gwf wirf wirí niyoní dání wíyo roayírorí pfné mfkf xixegñí rarigfá niyoní dáníyí wíyo roayírorí wará xixegñí írigfá niyoní dání wíyo roayírorí wí e wí e gwf mónigfá niyoní dání wíyo roayírorí enñ enagí nání bikwf mixf riniñfna ananí nuráprí tamixiniñfpi ararfkimf epaxox+rini. ¹⁰ Ámá joxi roayíronfyf negf Nwíáoyá xwioxfyo ñweaprfá nání wimixirí xfoyá apaxfpániñf imónigfáyf o tññf e ananí páwiarigfápa ayf ení páwipaxf imóniprfa nání wimixirí éf enagí nání ayf seáyí e nimóniro xwfá tfoyo umenñweaprfárini.” Sonf sññf nírírná e rigfawixini.

Sipisipf miáomi seáyí e umegfá nánirini.

¹¹ Nioní ámí wenññf éáyf winññanigini. Íkwianwfná tññf dññf tññf imónigfá awaú awaú tññf áminá 24 e niñweaxa pugfáwa tññf áwini e ñweañáná añfnajf dññf nímori fá ropaxf marfái, aga ayá wí dññf mimopaxfyf midmidáni xapixapf nimudfmoro aga mirónariñagfa niwinirí wigf manf tññf sonf rarñagfa arfá

wiŋanigíni. ¹² Sonjé níríróná enjé t́ni re raríŋagíá arfá wiŋanigíni, “Sipísipí miá pikigíto, áamá ńni ‘Seáyí e nimónírí neamenŋeapaxoxí, ayf joxíríni.’ uríro ‘Amípí wí mimúropaxoxí, ayf joxíríni.’ uríro ‘Pí pí níj́á enjépi nání d́njé aumaúmí inípaxoxí, ayf joxíríni.’ uríro ‘Enjé wiárí nimúrorí eáníŋoxí, ayf joxíríni.’ uríro wé íkwianŋwíyo uŋwiráríro seáyí émi umero yayf umero epaxoríni.” E raríŋagíá arfá níwiri ¹³ ámi amípí d́njé t́njé x́to imíxínjé, anj́namí ŋweagfáyíraní, xwfárími ŋweagfáyíraní, xwfárími ínimi ŋweagfáyíraní, rawírawáyo ŋweanj́yíraní, pí pí ayo enjépiraní, ńni sonjé níríróná re raríŋagíá arfá wiŋanigíni, “Íkwianŋwínamí éf ŋweaŋo t́ni sipísipí miá t́ni seáyí émi umepaxf imónírí wé íkwianŋwíyo uŋwirárípaxf imónírí seáyí e umfeyoapaxf imónírí seáyí e níneaimónírí neamenŋeapaxf imónírí egfíwaú enjagí nání aníŋjé minf e e néra úwanígíni.” raríŋagíá arfá níwiri ¹⁴ d́njé t́njé imónígíá awaú awaú “Nepa e imóníwínígíni.” rayeríŋagíá arfá níwiri áminá ²⁴ imónígíáyf awaúmí nupf́kínimearo seáyí e umearíŋagíá wíníŋanigíni.

6

Sipísipí miáo b́kwínamí tamíxíníjípí ararí́kímí enjé náníríni.

¹ Nioní sipísipí miáo b́kwínamí tamíxíníjé wé ẃúmí dánjé waú enjépi bí arf́kíagí níwíníríná d́njé t́njé imónígíá waú waú awa wo akíríwíníjé níwíníná “Eini.” raríŋagí arfá níwiri ² weníjé

éáyǫ wíníjanigíní. Osí apǫá wenǫí wo wíníjanigíní. Osomí seáyí e xenweaño éwaikǫ bá fá níxírírí nweañoǫí wíníjanigíní. Amínanǫwǫ ámá míxǫ nínrǫnǫ xopǫrǫrǫ wíomí wiarǫǫáyǫ wína omí mǫnǫ wíánǫ o xopǫrǫrǫ winǫo yapǫ nímonírí ámáyo xopǫrǫrǫ wíamǫǫínírí úǫǫí wíníjanigíní.

³ Bǫkwǫnamí tamixíníjǫǫ ámí bí sipísipǫ míáo arǫkíánǫ díñǫ tǫñǫ imónǫǫǫá wáu wáu awa ámí wo “Eíní.” raríjǫǫí arǫá níwirǫnǫ wíníjanigíní.

⁴ Osí ámí wo, ayǫá ríño úǫǫí níwínírí Gorixo xe osomí xenweaño ámá xwǫárímí níwayíróníro awayíní nweaǫǫáyǫ míxǫ níkwǫnaroro wíwíní pípíkímǫ ínǫrǫxínírí owíwapíyínírí síñwǫ wínaríjǫǫí níwínírí e emínírí warǫnǫ kirá míxǫ nání sepiá bá mǫnǫ wíowǫrǫǫí wíníjanigíní.

⁵ Bǫkwǫnamí tamixíníjǫǫ ámí bí arǫkíánǫ díñǫ tǫñǫ imónǫǫǫá wáu wáu awa ámí wo “Eíní.” raríjǫǫí arǫá níwirǫnǫ weníjǫ éáyǫ wíníjanigíní. Osí úrapí pípǫó onǫí wo wíníjanigíní. Osomí seáyí e xenweaño ámáyo aiwá onímíápiá níwiayírí aí níǫwǫ xwé urírǫpímǫ winǫa nání síkerǫá bí fá níxírímánǫ xenweañoǫí wíníjanigíní.

⁶ Manǫpǫníníjǫǫ imóníjǫǫ bí díñǫ tǫñǫ imónǫǫǫá wáu wáu awamí áwínímí dání re raríjǫǫí arǫá winíjanigíní, “Wítǫ aiwá síxǫ aga onímíáwǫ nání xegǫ níǫwǫ rǫpí roñǫwǫríní. Ámá síǫ wíyímí omíníjǫ rǫá tǫñǫ nerǫnǫ níǫwǫ meaarǫǫǫpí tǫnǫ xíxéní imóníjǫǫwǫríní. Barí aiwá síxǫ aga onímíá wǫxáu wǫ nání xegǫ níǫwǫ axǫpí wení. Joxí wítǫ aiwá tǫnǫ barí aiwá tǫnǫ xwírǫá ikíxéánǫ xegǫ níǫwǫpí seáyí e imónínǫa enǫǫí aiwí wainǫ uraxǫ

tíni íkíá sogwí girisí imixarigápi tíni nání nigwí seáyí e roniginiñi xwirfá mikixepani.” rariñagí arfá wiñanigini.

⁷ Bíkwinami tamixiniñí ámi bi arfkiáná diñí tñí imónigfá yoparo “Eini.” rariñagí arfá niwiríná ⁸ weníñí éáyí winiñanigini. Osí siyó ríñí wo winiñanigini. Osomi xenweaño —O xegí yoí Piyoyí wírinñorini. O xenweañagí winiñanigini. Piyíñí Siwí Anño Wáranño riniño nawini ríwímini nixenweámána waríñagí winiñanigini. Gorixo awaú áma xwíá riri nírimini biaú biaú imónigfá bimi nipi kiríná xe mixí nání niwíwapiyiri pipikimí eri aiwá nání dífí niwimixiri pipikimí eri símiárf niwiri pipikimí eri síwí sayí oroanñoyini niwimixiri pipikimí eri éisixiniñi síñwí winowárfagí winiñanigini.

⁹ Bíkwinami tamixiniñí ámi bi arfkiáná nioni weníñí éáyí winiñanigini. Ridiyowá nání íraf noa peyinñíyo ínimí áma xwiýfá Gorixoyá wáf urimero Jisaso uréwapiyiñpí aníñí miní xdíro yariñagfá nání pikigfáyíyá diñíyí ínimí e yariñagfá winiñanigini. ¹⁰ Ayí ení tíni re urariñagfá arfá wiñanigini, “Ámináoxini, aga xegí bi imóniri nepaxíñí imóniri enoxini, síf araríná sípí neaikárfá xwíáyo ñweagfáyo pírf mumamó nerí nene neapikigfá nání ení mímeá nerí kikiá erfáriní?” urariñagfá arfá niwiri ¹¹ niyoní womini womini rapírapí apfá wení sepiá wú yinipíri nání miní niwiri re urariñagí arfá wiñanigini, “Seyíne bi onimiápi sini weníñí nero kikiá ñweáfríxini. Seyíne seapikifápa áma ápo

Gor̄ixoyá x̄ináíwán̄n̄j̄ imón̄iro seḡ sérix̄ímeá imón̄iro eḡfá w̄in̄yo en̄i xe p̄k̄l̄ir̄ix̄in̄r̄i yai-w̄in̄j̄p̄i t̄n̄i x̄ixen̄i p̄kip̄ír̄é nán̄i wen̄n̄j̄ ner̄i ηweá̄r̄ix̄in̄i.” urar̄n̄j̄aḡi ar̄fá w̄in̄jan̄iḡin̄i.

¹² B̄ikw̄n̄am̄i tam̄x̄in̄n̄j̄ ámi b̄i ar̄f̄k̄iáná wen̄n̄j̄ éáȳf w̄in̄jan̄iḡin̄i. Pobon̄f aȳikw̄f mé er̄i sogw̄f man̄f p̄p̄fó wár̄r̄i emá x̄fá aȳfá n̄ir̄r̄fná raḡf pwar̄n̄j̄p̄án̄n̄j̄ r̄ir̄i ¹³ sin̄j̄ an̄j̄ p̄ir̄fyo dán̄i n̄ir̄wóm̄ioar̄fná ík̄fá pik̄f sogw̄f sin̄i yóf meñáná r̄f̄w̄ip̄i k̄k̄d̄im̄f éáná piéroar̄n̄j̄pa ax̄p̄i e piéror̄i ¹⁴ an̄j̄ p̄ir̄f íkw̄f w̄in̄án̄n̄j̄ áw̄in̄i e nax̄inowár̄in̄imáná m̄id̄m̄idán̄i n̄ixopéga ur̄i d̄f̄w̄f n̄n̄i t̄n̄i p̄ir̄n̄j̄w̄f n̄n̄i t̄n̄i x̄ám̄i imón̄n̄j̄e dán̄i n̄ixoȳf̄p̄iga nur̄i ámi w̄i e imón̄r̄i yar̄n̄j̄aḡi n̄iw̄in̄r̄i ¹⁵ xw̄fáyo dán̄j̄ m̄ix̄f in̄áȳf t̄n̄i ámá w̄iyo seáȳf e wimón̄iḡfáȳf t̄n̄i poris̄fyo seáȳf e wimón̄iḡfáȳf t̄n̄i ámá am̄ip̄i w̄i m̄imúrón̄iḡfáȳf t̄n̄i ámá xwér̄ixa imón̄iḡfáȳf t̄n̄i ámá kod̄ireak̄f nero x̄ináíwán̄n̄j̄ nimón̄r̄i om̄n̄j̄ w̄iwar̄iḡfá n̄n̄iȳf t̄n̄i ámá wiḡf om̄n̄j̄n̄i yar̄iḡfáȳf t̄n̄i wiwan̄n̄j̄ȳf s̄n̄j̄á ófyo p̄n̄i ηwearo d̄f̄w̄f s̄n̄j̄á t̄n̄i en̄j̄ yimáron̄m̄i p̄n̄i ηwearo yar̄n̄j̄aḡfá w̄in̄jan̄iḡin̄i. ¹⁶ E nero d̄f̄w̄fyo t̄n̄i s̄n̄j̄áyo t̄n̄i re urar̄n̄j̄aḡfá w̄in̄jan̄iḡin̄i, “S̄n̄j̄á t̄iȳfné, d̄f̄w̄f t̄iȳfné, anan̄i seáȳf e neāk̄war̄imōt̄. Íkw̄ian̄w̄n̄am̄i éf̄ ηweano s̄n̄j̄w̄f nean̄r̄i sip̄sip̄f miáo wik̄f neaón̄n̄j̄p̄i p̄ir̄f neamamori en̄iḡin̄r̄i r̄it̄f neatei. ¹⁷ S̄fá s̄p̄iȳf, s̄fá awaú wik̄f neaón̄iḡf̄i en̄aḡi nán̄i p̄ir̄f neamamop̄is̄f̄iȳf r̄ixa nimón̄n̄i en̄aḡi nán̄i rar̄n̄j̄w̄in̄i. Apimi gone múropax̄f imón̄n̄j̄w̄in̄i? Oweoi.” rar̄n̄j̄aḡfá ar̄fá w̄in̄jan̄iḡin̄i.

7

Isireriyí 144,000 egfáyo ipíríá eagfá nánìrìni.

¹ Apì e nìwínárìmáná aṅfínají waú waú xwíá sírífwí biaú biaú imonjé midímídánì e éf nìroro imìṅjé xwíáyoranì, rawírawáyoranì, íkíá wíyoranì, mepa oenìrì imìṅjé apiaú apiaú imonje barìṅpì nìpìroro ronagfá nìwìnìrì ² aṅfínají ámì wo ipíríá Nwíá anìṅjé sìnjé imónìṅoyá nánì ìkwíroarìgíápì nìmaxìrìmì sogwí weaparìṅmì dánì nìpeyirì aṅfínají Gorìxo xe xwíárí tìnì rawírawá tìnì xwíríá ikìxéfrìxìnìrì sìnjwí wìnìṅjé waú waú awamì enjé tìnì ríaiwá nurìríná ³ áxémá nìwìrì re urìṅnìgìnì, “None negí Gorìxoyá áamá xegí xewaxomì dìnjé nìwìkwíroro nánì xìnáíwánìṅjé nìmónìro omìṅjé wiiarìgífáyo sìnì ipíríá mimáyo mìweapa enáná xámì xwíá tìnì rawírawá tìnì íkíá tìnì xwíríá mikìxepa époyì.” urarìṅagì aríá nìwìrì ⁴ ayí rìpì enì rìnarìṅagfá aríá wìṅanìgìnì, “Áamá Gorìxoyá ipíríá weáfá nínì, 144,000 egfáyí, ayí Isireriyí gwí rìrì rìrì imónìgíá nìyonì dánjéyìrìnì. ⁵ Xiáwo írìṅo Judaoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo xiáwo írìṅo Gatoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo Rubenoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo ⁶ Asaoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo Napítaraioyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo Manasaoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo ⁷ Simionoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo Ripaioyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo Isakaoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo ⁸ Seburanoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo Josepoyárimì dánjé 12,000 ipíríá earo

Bejìmanoyárímì dájí 12,000 ipíríá earo egfáyí ayí apírínì.” rìnarìṅagá arfá wìṅanìṅfí.

Ámá fà mìropaxí wí Gorìxomì yayí wìgíá nánìrínì.

⁹ Arfá e nìwíárímáná wenìṅfí éáyí wìṅanìṅfí. Ámá ayá wí mìrónárìṅagí wìṅanìṅfí. Dìṅfí nìmori fà ropaxí mìmónìṅfírínì. Ayí ámá gwí xìxegínì imónìgíá nìyonì dájíyírínì. Gwí wírí wírí xìxegínì imónìgíáyoranì, wará xìxegínì írìṅfìyoranì, píné xìxegínì rarìgíáyoranì, ayo nìyonì dájíyí wí axí e nìmìrónárìro rapìrapí apfá wení nìyínìmáná íkwianṅwína t́nì sipìsipí miáo t́nì agwírìwámìnì t́ṅfí e yayí nìwìṅìro nánì soná ìwí fà nìxìrìro ¹⁰ meaní nìrìróná ení t́nì re rarìṅagá wìṅanìṅfí, “Gorìxo, íkwianṅwínamì éfì ṅweaní ro t́nì sipìsipí miá ro t́nì yeáyí neayimìxemeáfíwaúrínì.” ráná ¹¹ íkwianṅwína t́nì áminá 24 e nìṅweaxa pugfáwa t́nì dìṅfí t́ṅfí imónìgíá awaú awaú t́nì áwìnì e enáná aníṅnájí mídìmídánì xapìxapí nìmudímoro rogíáyí íkwianṅwínamì śmìmaníṅfìrìwámìnì nìpífkínìmearo Gorìxomì yayí numeróná ¹² re rarìṅagá arfá wìṅanìṅfí, “Rìpì aga nepa imónìṅfí. Negí Gorìxo yayí umepaxo imónìrì seáyì émì umepaxo imónìrì ńnì nánì dìṅfí aumaúmí inìpaxo imónìrì yayí wìpaxo imónìrì weyí umearìpaxo imónìrì seáyì e nìneaimónìrì neamenṅweapaxo imónìrì ení sìxí eánìpaxo imónìrì eno enagí nánì anìṅfí miní íníná e e néra úwanìṅfí. Nepa xìxeni e imónìfìwìṅìṅfí.” rarìṅagá wìṅanìṅfí.

Rapìrapí ragí sipìsipí miáoyáyo igfá eáfáyf nánìrìṅfí.

¹³ Sìṅwí e wìnaríṅfí áṁíṅfí e nìṅweaxa pugfáwa wo re nìrìṅfìṅfìṅfì, “Ámá rapìrapí apfá wēṅfí nìyínìṁáná re rogfá tìyí gìyíṅfìṅfì? Gìṁfí dání bífáyíṅfìṅfì? Joxì nìjífáranì?” nìrífagí ¹⁴ nionì re urìṅanìṅfìṅfì, “Oweoí, ápoxìṅfì nìjífáranì.” urífagí o re nìrìṅfìṅfìṅfì, “Ámá tìyí xeanìṅfí xwífárimì bì tìṅfì xìxenì mimónfí seáyí e imónìṅfí wímeanfípìṁfì dání bífáyíṅfìṅfì. Wigf rapìrapí ragí sipìsipí miáoyáyo igfá eáná apfá wēṅfí imónìṅfìṅfìṅfì. ¹⁵ Ayínánì Gorìxoyá íkwianṅwíṅfìṅfì sìmìṁanṅfìṁfì dání éf nìroro xegf anṅfí ṅwáfá riwámì dání ikwáwìyiranì, árìwìyiranì, Gorìxoyá apaxfípánìṅfí imónìṅfáfáyf wìiarìṅfáfápa axfípì wìiarìṅfáfáranì. Íkwianṅwíṅfìṅfì éf ṅweaṅo anìṅfí sìṁanṅwíṅfìṅfí yeáyf wìṁìxìṅfìṅfìṅfì. ¹⁶ Ámá tìyí áṁfí bì agwí nánì mepa ero iniṅfí nánì mìwìṅfìpa ero sogwí xáiwí mìwanṅfìpa erì amìpí wí wigf waráyo rìṁfìṁṁṅfìṅfìṅfì mìweánṅfìpa erì enfáranì. ¹⁷ Ayf rìpì nánìrìṅfìṅfì. Sipìsipí miáo, íkwianṅwíṅfìṅfì áwìṅfì e éf roṅo sipìsipíyoyó xiáwo píranìṅfí mearìṅfìpa ámá tìyoyó axfìpì nìmeríṅfí iniṅfí sìṁfìṅfí ayf nìṅfìṅfìṅfì dìṅfí nìyìṁfìṅfí imónìpíṅfì nánì tìṅfí e nìpemeámì unfáranì. Xeanìṅfí wímeaaríṅfíṅfì ṅwí eaarìṅfáfápi enì Gorìxo sìṅwìrìxí nìṅfì kwìkwíṅfìṁfì wìṅfìṅfìṅfìṅfì nìrìṅfìṅfìṅfìṅfì.

8

Sipìsipí miáo bìkwíyoyó tamìxìṅfìṅfì yoparfípì arfìṅfìṅfì nánìrìṅfìṅfì.

1 Bikwínamí tamixiniŋf yoparípi arfkiáná re imóníagi winiŋanigini. Anínamí ŋiŋifá nimónáriri bí onímiápi e nemáná eŋáná ² anínejf Gorixoyá agwíriwámíni rogfá wé wíúmi dánf waú imónígfáwami pékákí wé wíúmi dánf waú wíagi winiŋanigini.

³ Anínejf ámi wo pírerixí sŋá gorí tŋni imixiniŋf wina fá nixiriŋi nibiri íráf sŋá gorí tŋni imixiniŋfpi tŋf e —Api ikwianwínamí agwíriwámíni oníŋpíriŋi. Api tŋf e éf róaná xwíyá ámá Gorixoyá imónígfá nŋniyí xíomi ririŋí wiarígfápi —Api íráfyo nanwí ridiyowá yarígfáŋniŋf wenípiŋi. Api tŋni nawíni ríá oikeaáriŋiri íkíá díá ríá yeááná diŋf naní eaariŋf xwé bí mŋni wíagi ⁴ anínejf e ríá ikearáná xegí wéyo dání íkíá díápiyá sinadiŋf tŋni ámá Gorixoyá imónígfá xíomi yaríŋf wigíápi tŋni nawíni xíó sŋwí aníŋe peyíagi nioní sŋwí niwiniŋi ⁵ anínejf pírerixí sŋá gorí tŋni imixiniŋfina ámi nimeari ríkwamíŋf íráfyo wenípi níxerí pírerixínamí magwí níyárimáná xwíáyo mamówáriŋiniŋi. Mamówáráná akiriwí riri ikaxí riri ápiaŋwí okiri poboní eri éagi winiŋanigini.

Anínejf waú waú pékákí rígfá nániriŋi.

⁶ Anínejf wé wíúmi dánf waú, pékákí wa tŋni xixeni xirígfáwa pékákí raníro nání nimixáriŋimáná ⁷ wo iwamíó pékákí ráná re eŋiniŋi. Anínaíkí tŋni ríá tŋni ragí tŋni nawíni xwíáyo piéroáná xwíá níriŋi biaú bí eŋfpi bíbimi eŋíyí amípi ríá nínowáriŋiná ará nŋni níniŋi aí íkíá oriwámí dánini nepearíagi winiŋanigini.

8 Anṅnájf ámì wo pékákf ráná re éagf wìnṅanigìní. Bì dṳwṳf mṅṅf xwé ápiáwṳf wearṅṅpṳnṅṅf imónṅṅpì rawṳrawáyo mamówárṳnáná rawṳrawá nṳnṳ biaú bṳ imónṅṅpì bṳbṳ apì nṳpṳnṳ ragṳ imónṳrì ⁹ naṅwṳ amṳpì rawṳrawáyo yarṅṅyṳf nṳnṳ biaú bṳ eṅṅpì bṳbṳ pṳyṳf erì ewé amṳpì rawṳrawáyo warṅṅyṳf nṳnṳ biaú bṳ eṅṅpì bṳbṳ xwṳrṳfá ikṳxénṳrṳ éagf wìnṅanigìní.

¹⁰⁻¹¹ Anṅnájf ámì wo pékákf ráná re éagf wìnṅanigìní. Siṅṅf xwé wo —O xegṳf yoṳf Yíkṳf Yarṅṅoyṳf rṳnṅṅorṳnṳ. O uyṳwṳf wṳrì ápiáwṳf nṳwerṳnṅṅf anṅṳnamṳ dání nṳpiérorṳnṳ iniṅṅf wearṅṅyṳf tṳnṳ simṅṅf meaarṅṅyṳf tṳnṳ nṳnṳ biaú bṳ imónṅṅyṳf bṳbimṳ piéróáná apì nṳpṳnṳ yíkṳf imónṅṅnigìní. Ámá iniṅṅf apimṳ nṳnṳróná yíkṳf imónṅṅagf nánì obaxṳ péagṳfa wìnṅanigìní.

¹² Anṅnájf ámì wo pékákf ráná re éagf wìnṅanigìní. Sogwṳf pṳrṳf rakínṳrṳ emá pṳrṳf rakínṳrṳ siṅṅf pṳrṳf rakínṳrṳ éagf nánì ikwáwiyíná biaú bṳ imónṅṅpì bṳbimṳ dání sṳfá nṳyinárṳrṳ sogwṳf manṳpa erì árṳwiyíná biaú bṳ imónṅṅpì bṳbimṳ dání enì sṳfá nṳyinárṳrṳ emá tṳnṳ siṅṅf tṳnṳ wfá mókpa erì éagf wìnṅanigìní.

¹³ Nionṳ ámì wenṅṅf éáyṳf apurṳf wo anṅ pṳrṳnamṳ ayá áwṳnṳyo nṳpurṳnṳ eṅṅf tṳnṳ re rarṅṅagf arṳfá wiṅanigìní, “Ine, anṅnájf awa waú wo yoparowa, rṳxa pékákf nṳrṳpṳrṳ nánì imónṅṅoi. Awa ráná ámá xwṳfáyo ṅweagṳfáyo wímeanṳpṳ nánì ine! Ine!” rarṅṅagf arṳfá wiṅanigìní.

9

Anṅnájf awaú awaú pékákf nṳrṳmáná eṅáná

n̄iw̄in̄r̄i wiḡ m̄iñ̄yo am̄inan̄w̄f̄ s̄ñá gor̄f̄ t̄ñi im̄ix̄in̄iñ̄n̄án̄iñ̄f̄ d̄f̄k̄in̄iro s̄m̄iman̄ñ̄f̄ áma s̄m̄iman̄ñ̄f̄ in̄iro ⁸ wiḡf̄ d̄f̄a sepiá ap̄ix̄f̄ w̄iwayán̄iñ̄f̄ wero wiḡf̄ siwan̄ñ̄f̄ pus̄f̄ saȳf̄ raion̄f̄ȳi r̄in̄iñ̄ȳf̄yá siwan̄ñ̄f̄ wero ⁹ agw̄r̄iwám̄in̄i nik̄in̄iñ̄f̄ kapá t̄ñi im̄ix̄in̄iñ̄n̄án̄iñ̄f̄ ñw̄r̄ár̄in̄iro en̄aḡf̄a w̄in̄iñ̄aniḡin̄i. Iw̄f̄ wiḡf̄ n̄ip̄p̄ka nuróná rar̄iñ̄f̄p̄i, aȳf̄ os̄f̄ obax̄f̄ m̄ix̄f̄ n̄án̄i n̄imeám̄i nur̄fn̄á rar̄iñ̄f̄pa r̄r̄i os̄f̄ kar̄f̄ obax̄f̄ m̄ix̄f̄ n̄án̄i níropém̄i nur̄fn̄á rar̄iñ̄f̄pa r̄r̄i yar̄iñ̄aḡi w̄in̄iñ̄aniḡin̄i. ¹⁰ Wiḡf̄ ikwém̄iñ̄f̄yi wáré sid̄iñ̄f̄ war̄iñ̄f̄ȳin̄iñ̄f̄ imón̄iñ̄aḡi w̄in̄iñ̄aniḡin̄i. Ámáyo emá wé wúm̄i r̄ñiñ̄f̄ wipax̄f̄ imón̄ip̄r̄f̄áȳi aȳf̄ wiḡf̄ ikwém̄iñ̄f̄yo dán̄i sid̄iñ̄f̄ war̄iḡf̄áȳir̄in̄i. ¹¹ M̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ áxwax̄f̄ ayo seáȳi e n̄iwimón̄r̄i umen̄weañ̄o, aȳf̄ an̄ñ̄aj̄f̄ sir̄r̄ik̄f̄ yopar̄f̄ b̄i mimón̄iñ̄f̄yim̄i men̄weañ̄or̄in̄i. O xeḡf̄ yōf̄ Xib̄r̄uȳf̄ p̄ñé t̄ñi n̄ir̄r̄fn̄á Abadonoȳf̄ rar̄iḡf̄or̄in̄i. Ḡirik̄iȳf̄ p̄ñé t̄ñi n̄ir̄r̄fn̄á Aporiyonoȳf̄ rar̄iḡf̄or̄in̄i. Yōf̄ n̄ip̄iaún̄i m̄f̄k̄f̄ aȳf̄ o ir̄ik̄iar̄iñ̄o en̄aḡi n̄án̄r̄in̄i.

¹² R̄f̄w̄f̄yo wímean̄f̄p̄i n̄án̄i “Ine” biaú b̄i r̄f̄f̄p̄i b̄i r̄ixa ap̄i wímean̄ōi. Biaú apim̄i r̄f̄w̄f̄yo imón̄in̄f̄piaú sin̄r̄in̄i.

An̄ñ̄aj̄f̄ awa yoparo t̄ñ̄o pékák̄f̄ r̄iñ̄f̄ n̄án̄r̄in̄i.

¹³ An̄ñ̄aj̄f̄ pékák̄f̄ x̄ir̄iḡf̄a awa yoparo t̄ñ̄o pékák̄f̄ ráná íráf̄ s̄ñá gor̄f̄ t̄ñi im̄ix̄in̄iñ̄f̄ Gor̄ixoyá s̄m̄iman̄ñ̄m̄in̄i on̄iñ̄f̄piyá siwan̄ñ̄f̄ biaú biaú t̄ñ̄f̄ e dán̄i man̄ñ̄f̄ b̄i n̄ir̄in̄r̄fn̄á ¹⁴ an̄ñ̄aj̄f̄ pékák̄f̄ f̄a x̄ir̄iḡf̄a yoparo t̄ñ̄om̄i re urar̄iñ̄aḡi ar̄f̄a wiñ̄aniḡin̄i, “An̄ñ̄aj̄f̄ waú waú iniñ̄ḡf̄ Yup̄retis̄i rapáú t̄ñ̄f̄ e gw̄f̄ ñweaḡf̄awam̄i w̄ikweawárei.”

urariṅagì aríá nìwirì ¹⁵ aṅfṅajf awaú awaú — Awa rìxa xwiogwí o imónìrì emá o imónìrì sfá ayi imónìrì éáná e éfrixìnírì wimìxáriṅowarìní. Awa nuro áamá xwíá nìrímìní ṅweagfáyf biaú bì imónìgíá bimì pìpìkímí epírfa nánì wìkweawáríagì nìwìnírì ¹⁶ “Áamá mìxí nánì osfyo xēṅweagfáwa dṅf nìmori fá mìropaxf imónìṅoí. Nfñì 200,000,000 imónìgíáwarìní.” rarìṅagíá aríá wìṅanigìní. ¹⁷ Osí tñní seáyf e xēṅweagfáyf tñní nionì orìṅá nìwìnírìfná rìpṅíṅf imónìṅagíá wìṅanigìní. Seáyf e xēṅweagfáyf nìkṅṅf ríánìṅf ayfá rìrì onagwá werì siyó rìrì eṅfýf imanìro osí mṅṅf pusí sayf raionfýf rìṅṅfýfá mṅṅṅf imónìrì osí maṅfyo dánì ríá ápiáwí tñní sṅwíríá tñní sṅṅá xegf yoí sarìpá rìṅṅf ríá sṅṅf inìṅpì tñní kwíyf orì yarìṅagì sṅwí wìṅanigìní. ¹⁸ Ríá ápiáwí tñní sṅwíríá tñní sṅṅá ríá sṅṅf inìṅpì tñní osfýfá maṅfyo dánì kwíyf omomf nerfná xeanìṅf apiaú apì imónìṅpì mì dánì áamá nñní biaú bì imónìgíá bimì pìkiáríagíá wìṅanigìní. ¹⁹ Osfýfá sowf sidiṅṅf nìmónìmáná sṅwí sidiṅf mṅṅf imónìṅagì nánì apimì dánì ámányo pìkiarìgíá eṅagì nánì ayf wigf eṅf éánìṅf áamá pìkipaxf imónìṅpì maṅfyo dánì imónìrì sowfyo dánì imónìrì eṅagì wìṅanigìní. ²⁰ Áamá nñní biaú bì imónìgíáyo xeanìṅf apiaú apì nìwìkárìfná bfbiaú mìpìkífápiaú re egfawixìní. Wigf ṅwíá wé tñní imìxìgíapì peá mìmopa nero imfó dṅf wìkwíroarìgíapì pñní mìwìárìpa ero wigf ṅwíá sṅṅá gorf tñní imìxìro sirìpá tñní imìxìro kapá tñní imìxìro aga sṅṅá tñní imìxìro íkíá tñní imìxìro

yarìgíápi —Apì wí sṅwí anìrì arfá wirì aṅf erì m+yarìṅfìpìrìní. Apì anìṅf miní fà nìxìrìro símí símí e mearìgíápi pínì mìwiáripa egfawixìní. ²¹ Wigí pikíxwiríó néra warìgíápi t́nì ayáf néra warìgíápi t́nì f́wí niga warìgíápi t́nì f́wí meamearìgíápi t́nì apì nìpìní enì ŕf́wímìní mímamogfawixìní.

10

Jono bikwí onìmiá bikwí nurápirì níṅf nánìrìní.

¹ Nionì wenìṅf éáyf wìníṅanìgìní. Anìṅnájf enì sìxí eánìṅf ámì wo —O agwí xopìxopí rónìrì xegí mṅṅyò opínagwíá d́kìnírì nerì xegí símìmanṅf sogwìníṅf wíá ókìrì xegí sìkwíyò dánì ŕfá ápiáwìníṅf werì nemáná anìṅnamì dánì weṕnarìṅagì wìníṅanìgìní. ² O bikwí onìmiá parìníṅf bikwí fà nìxìrìrì sisìxìrì nìroríṅá sìkwí náú rawìrawáyo osaxìrì onamìṅjù xwíáyo osaxìrì nerì nìrómáná ³ pusí sayí xwérìxa raioníyì rìníṅf awí nìrìrìṅá ayá wí yaiwiámí márarìṅfpa enì t́nì nìrìmáná enáná akìrìwí wé wíúmi dánìf waú rayìgíawixìní. ⁴ Akìrìwí wé wíúmi dánìf waú apì nìrayimáná enáná nionì rìxa ŕfwamìṅf eámìnírì yaríṅá xwíyíá anìṅnamì dánì re rìnénapfagì arfá wìṅanìgìní, “Xwíyíá akìrìwí wé wíúmi dánìf waú apì nìrìrìṅá ŕfápi ŕfwamìṅf meapa nerì ínìmì áyá eaárei.” rìnénapfagì arfá nìwirì ⁵ anìṅnájf sìkwí sisìxìrì nìroríṅá rawìrawáyo osaxìrì xwíáyo osaxìrì enagì wìnífáó wé náú nìmfeyoari anìṅnamì nìmìxìrì ⁶ sṅfá womì dánìṅf nìrìrìṅá anìṅf íníná ṅweaṅo t́ṅf e dánì —O anìṅna imìxìrì

amípi níní e enjýf imíxírí erí xwáfári imíxírí
 amípi níní e enjýf imíxírí erí rawírawá imíxírí
 amípi níní e enjýf imíxírí erí enjoríní. O tñj
 e dánfíníjé anjínajo re raríjagí wíníjanigíní,
 “Goríxo ‘E éimígíní. E éimígíní.’ yaiwiáríjépi
 síní yómíjé wí nenímeníjé. ⁷ Anjínajé pékáké
 fá xírígáfáyé yoparo pékáké rínfápi tñjíná
 Goríxo enjíná dání dñjé neñwíperé yumí dñjé
 ‘E éimígíní. E éimígíní.’ yaiwiáríjé xegé
 wfá rókiamoagáfawamí —Awa xegé xináiwáníjé
 nimóníro omíjé wíagáfawaríní. Awamí áwanjé
 uríjépi tñjé xíxení axípi nenfáriní.” Anjínajo
 e raríjagí níwínírí ⁸ manjé anjínámí dání
 rínénapáfagí arfá wíápi ámí níriníríná re
 rínénaparíjagí arfá wíjanigíní, “Joxí nuri
 anjínajé sisíxírí níroríná rawírawáyo osaxírí
 xwáfáyo osaxírí nerí ronómí bíkwé paríníjé fá
 xíríjépi kwí urápei.” rínénaparíjagí arfá níwirí
⁹ nioní nuri anjínajómí “Bíkwé onímíápi kwí
 niápei.” urfagí o re níriníjé nígíní, “Joxí nírinírápírí
 neí. Níníriná manjéyo awí píké iníjé níjé
 nísirí aiwí agwíyo dání ayé yíké ríduníjé.”
 nírfagí ¹⁰ nioní bíkwé onímíápi kwí nurápirí
 níriníriná gí manjéyo ayé awí píké iníjé níjé níagí
 aiwí nínowárimáná enáná gí agwíyo dání yíké
 nídunáfagí ¹¹ awa re nírigáfawixíní, “Amípi áamá
 gwé wírí wírí obaxé imónígáfáyo wímearí áamá
 axé e gwé mónígáfá obaxíyo wímearí xwíyáfá míké
 xegé bí xegé bí rarígáfá obaxíyo wímearí míxé
 ináyé obaxíyo wímearí enfápi nání ámí wfá
 rókiamoí.” nírigáfawixíní.

11

Gorìxo imónìṅpí nánì m̀k̀f̀ imónìpìs̀íwáú nánìr̀ǹì.

¹ Iwamfó yarìgá xoywánìṅf imónìṅf wá ǹniap̀r̀r̀ì re ǹr̀ìṅ̀nìg̀ǹì, “Joxì ǹwiáp̀ǹmear̀ì aṅf̀ Gorìxonì nánì r̀d̀yowá yarìg̀íwámì xoywá awá t̀ǹì iwamfó e e ǹera urì r̀d̀yowá nánì íráf onìṅ̀p̀mì iwamfó erì áamá ǹb̀ro Gorìxonì yayf̀ ǹmearìg̀fáyo íá r̀r̀ómf̀ erì eì. ² R̀d̀yowá yarìg̀íwámì wáfwámì ‘Xe oenì.’ ǹyaiwir̀ì iwamfó mepanì. Áamá gẁf̀ xenẁỳf̀ wig̀f̀ d̀ìṅ̀f̀ t̀ǹì xe éf̀r̀ìx̀ǹr̀ì s̀ìṅẁf̀ ẁǹfá enagi nánì iwamfó mepanì. Wig̀f̀ d̀ìṅ̀f̀ t̀ǹì neróná emá 42 pwear̀nà aṅf̀ ṅẁfápmì xórór̀f̀ nero s̀p̀í wikár̀p̀f̀r̀fárinì. ³ S̀p̀í wikárar̀nà g̀f̀ áamá nionì imónìṅp̀ì nánì m̀k̀f̀ imónìg̀íwáú xe wá urókiamopax̀f̀ oimóǹp̀iỳǹr̀ì s̀ìṅẁf̀ ẁǹáná awáú okiyá wí minf̀ bekf̀ wú ǹk̀f̀k̀iyìǹmáná s̀fá 1,260 imónìṅỳf̀ —S̀fá ayf̀ emá 42 nánì x̀xenì imónìnì. S̀fá ayf̀ pwear̀nà áamá wig̀f̀ f̀ẁf̀ ǹera warìg̀fápi r̀fẁm̀ǹì omamópoỳǹr̀ì wá urókiamopìs̀f̀r̀ǹì.” ǹr̀ìṅ̀nìg̀ǹì. ⁴ Awáú ík̀fá orip̀ỳf̀ r̀ǹìṅ̀f̀ wáú t̀ǹì íkwianẁf̀ uyf̀ẁf̀ ikwiár̀p̀f̀r̀fá nánì ẁǹfáú t̀ǹì s̀m̀maǹf̀ Gorìxoyá —O xẁfá ǹyonì nánì Ámìná imónìṅor̀ǹì. Oyá s̀m̀maǹf̀m̀ǹì roǹp̀ì yap̀ì imónìg̀íwáúr̀ǹì. ⁵ Áamá awáú t̀ǹì m̀x̀f̀ inarìg̀fáyf̀ awáúmì s̀p̀í wikáraǹr̀ì nerfánáyf̀, awáúyá maǹf̀yo dánì r̀fá ápiáẁf̀ ǹpeyear̀ì ayo r̀fá ǹǹfárinì. “Awáúm̀ s̀p̀í owikáraneỳf̀.” yaiwífá g̀ỳf̀ g̀yo r̀fá apimì dánì aga ǹp̀k̀ip̀s̀f̀r̀ǹì. ⁶ Emá awáú wá urókiamoarìg̀f̀íyo iniá meapa oeǹr̀ì aṅf̀ p̀r̀fnam̀ì yeáyf̀ yim̀xáripax̀f̀ imóǹr̀ì

iniígí ragí imónini nání imixípaxí imóniri gíní gíná “Xwáfáyo ηweagfáyo e owikáraiýi.” wimóníná ananí egí díní tñní xeaníñí ayí ayí nñní wikárípaxí imóniri neri ⁷ xwíyá Gorixo wfá rókiamóisixíniri urínpí tñní xixeni ríxa nurárímáná enáná nanwí mǎxí yaríñí sirírikí yoparfí bǎ mǎmóníñíyimi dání peyeañó awaú tñní mǎxí niníro awaúmi xopírarfí nǎwiri pǎkinfáriní. ⁸ Pǎkíáná pǎyowaú añí xwé apimi —Añí egí Ámináomi ení yekwíroárigfápi nání raríñini. Añí api nání nírífná rasí níríro Sodomíyí ríro Isipíyí ríro yarígápirini. Añí xwé apimi awaú óf e pǎyí opisíriní. ⁹⁻¹⁰ E pǎyí wenáná sǎá wíyaú wíyi nórirí ámi wíyi órimíniri yarfná ámá wará xixegíni írro egfáyo dání tñní gwí wírí wírí imónígfáyo dání tñní pǎné xixegíni rarígáyo dání tñní gwí bǎ bǎ mónígfáyo dání tñní nǎbimiro xe pǎyowaúmi xwáfá oweyárfpoyíniri síñwí mǎwinípa nero síñwí nǎwinayiro wfá rókiamóíwaú, ámá xwáfáyo ηweagfáyo ríníñí ayíkwí nǎwia múfíwaú ríxa péagí nání ayí yayí seáyimi dání néra upírfáriní. E neróná aiwá xwé nimixíro nǎga uro wigí ámayí yayí owiníri amípi nanfíyí anfá yaní iníro néra warfná ¹¹ ríxa sǎá wíyaú wíyi nórimáná wíyíjimi áwini e dání re eníñigini. Gorixo xfómi dání ámi awaúmi díní síxí uyáraná awaú ámi síñí neri éf rogísisixini. Éf róáná ámá awaúmi síñwí winayarígáyí díní nǎyága nuro wáyí ayíkwí mǎwinarfná ¹² awaú xwíyá bǎ añínamí dání ení tñní re rínénapfagi arfá wigísisixini, “Awagwí re nání yapípiyí.” Arfá e nǎwiri

egfo, ayf oríni. Ámá xwáfáyo ηweagfá níní fwf ópoyíníri yapf níwíwapiya waríño, ayf oríni. Omí xwáfáyo nání mamówárénápíro anfnajf omí níxáfíro yarígfáwamí mamówárénápíro éagfá ¹⁰ nioní arfá wíáyf anfnamí dání xwíyáf bí ení tfní re rínénaparíñagí arfá wíñanigíní, “Goríxo ení eáníñf xfo imóníñfípí tfní erí ámá xfoyá imóníñfíyo yeáyf uyimíxemearí míxí ináyf yapí nimóníri xwioxíyo míméámí nerí umerñwearí ení ríxa agwíríní. Yeáyf uyimíxemeanfa nání oyá dñf tfní arfowayá xwáfá piaxíyo dání iwíaronño, o xegf nénf tñño nimóníñfíyo dání ámá xwáfáyo ηweagfáyo wíwapiyíní ríxa agwíríní. Ayf rípi náníriní. Jisasomí dñf níwíkwíroro nání xexíxexírímeá imónígfáyo xwíyáf uxekwímoayaríñomí — O negf Goríxoyá síñwíyo dání íkwáwíyiraní, áríwíyiraní, xwíyáf uxekwímoayaríñoríní. Omí ríxa xwáfáyo mamówárífaríní. ¹¹ Negf nírixímeáyf ‘Sípísípí miáo nene yeáyf neayimíxemeanfa nání neapeíñfífaní?’ níyaiwíro ragf oyáyo ígfáníñf eáníro o nání xwíyáf wáf uríyíro neríñfíyo dání obomí xopíráf wífaríní. Ayf omí xopíráf níwiríná wíwaníñfíyí wá mumíxíní ‘Wa nene Jisasomí xfdaríñagwí nání níneapíkíroná ayf aníní xe oneapíkípoyí.’ níyaiwíro xfdígfáyfíní. ¹² Ayínání aní rínaxí tfní re ηweagfáyfné tfní dñf nífá oseainíní. E nerí aí xwáfárixí tfní rawírawáwáxí tfní ine! Obo xwáfárimí seyfné tñf e nání ríxa wéf enagí nání raríñíní. O ‘Aníñf xwáfárimí níñweámáná epaxonímaní. Re ení pfrf nírakípíri anwí ayorfání?’ níyaiwírí nání xegf

wámìnì wámìnì dirí mìxí ináyí dǫkínarìḡǫpì nìdǫkíga urí xegí mḡḡ wé wǫúmì dánḡ wáú apimí womìnì womìnì yoǫ Gorìxomì ikayíwǫ umeararìḡǫpì rǫwamìḡḡ nḡwìrárìga urí enḡḡ wìnḡḡanìḡnì. ² Nanḡwǫ mìxí yarìḡḡ nionì sḡḡwǫ wìnǫǫ pusí sayí papearìxí imónìḡḡ repatíyì rìnḡḡyíyìnḡḡ imónìrì xegí sǫkwí ayí nanḡwǫ beyáí rìnḡḡyíyápḡnḡḡ imónìrì xegí manḡ ayí pusí sayí raioníyì rìnḡḡyíyánìḡḡ imónìrì enḡorìnì. Iwí xwéó nanḡwǫ mìxí yarìḡḡ xǫ tǫnì xìxenì oimónìrì sḡḡwǫ nìwìnìrì nánì enḡ eánìḡḡ xǫ yarìḡḡpì sǫxí umímorì xǫ ámáyo seáyì e nìwimónìrì umenḡweaarìḡḡpa axǫpì oimónìrì wimìxìrì xǫ nénì tǫḡḡ seáyì e imónìḡḡpì axǫpì oimónìrì wimìxìrì enḡorìnì. ³ Mḡḡ wíyimi mḡḡḡ rogíá igí ayí nḡpǫkipaxí rogíánìḡḡ imónìḡḡḡ wìnḡḡanìḡnì. Ámá xwǫǫ nìrímìnì ḡweagíáyí “Nanḡwo arìḡe nerì sḡḡḡ enḡǫrǫnì?” nìyaiwiro o nánì ududí nìwinìróná nìxídirò ⁴ iwo nanḡwomì xǫ nénì tǫḡḡ imónìḡḡpì axǫpì wimìxíḡ enḡḡḡ nánì xǫomì seáyì e numero nanḡwomì enì axǫpì seáyì e numeróná re nìra ugíawìxìnì, “Nanḡwo tǫnì go xìxenì imónìnì? O tǫnì go mìxí xìxe inìpaxí imónìnì?” nìra ugíawìxìnì. ⁵ Gorìxo nanḡwo xegí dḡḡ tǫnì xe manḡ nìyoámorì weyí nìmenìrì ikayíwǫ nìnìmeara úwinìḡḡnìrì sḡḡwǫ wìnìrì emá 42 múroaríná apì eníá nánì nénì tǫḡónìḡḡ nìmónìrì éwinìḡḡnìrì sḡḡwǫ wìnìrì éagì ⁶ o re enḡḡnìḡḡnì. Manḡ nìyoámorì Gorìxo nánì ikayíwǫ nìmearìríná oyá yoíyo ikayíwǫ mearìrì anḡ ḡwǫǫ oyáiwá nánì ikayíwǫ mearìrì anḡnamì ḡweagíáyí nánì ikayíwǫ mearìrì enḡḡnìḡḡnì. ⁷ Gorìxo ámá

xfoyá imónǵǵáyo nanwo xe mixǵ nǵwirǵ xopǵrǵrǵ wǵwǵnǵǵnǵrǵ sǵñwǵ wǵnǵrǵ xe nénǵ tǵñónǵñǵ nimónǵrǵ áamá gwǵ wǵrǵ wǵrǵ nǵyonǵ tǵnǵ wará xǵxegǵnǵ írǵǵá nǵyonǵ tǵnǵ pǵné xǵxegǵnǵ rarǵǵá nǵyonǵ tǵnǵ gwǵ bǵ bǵ mónǵǵá nǵyonǵ tǵnǵ ayo seáyǵ e wimónǵwǵnǵǵnǵrǵ sǵñwǵ wǵnǵrǵ enǵñǵnǵ. ⁸ Ayǵnǵnǵ áamá xwǵáyo ñweagǵáǵǵ nǵnǵ —Áamá enǵnǵ Gorǵxo xwǵáǵrǵ imǵxǵñǵnǵ dánǵ wigǵ yoǵ íkwǵ dǵñǵ nǵyǵmǵñǵ meapǵrǵfa nǵnǵ ñwǵrǵrǵnǵñǵnamǵ —Ana sipǵsipǵ pǵkǵǵoyánarǵnǵ. Anamǵ yoǵ ñwǵrǵrǵnǵñǵǵǵ marǵáǵ, áamá yoǵ mǵñwǵrǵrǵnǵñǵǵǵ nanwo nene nǵnǵ yayǵ owinǵrǵ seáyǵ e umepǵrǵfǵrǵnǵ.

⁹ Áamá arǵá tǵǵáǵǵné enǵánáyǵ, arǵá ókǵarǵ mónǵpoyǵ. ¹⁰ Áamá Gorǵxo “Xe gwǵ uyǵǵrǵxǵnǵ.” wǵaiwǵñǵ go go apimǵ wǵ múropaxǵ imónǵnǵámamǵ. Áamá “Kǵrǵ tǵnǵ xe pǵkǵǵrǵxǵnǵ.” wǵaiwǵñǵ go go apimǵ wǵ múropaxǵ imónǵnǵámamǵ. Apǵ imónánáyǵ, Gorǵxoyá imónǵǵáǵǵné segǵ dǵñǵ wǵkwǵroarǵǵáǵpǵ pǵnǵ mǵwiárǵ anǵñǵ minǵ xwámámǵ nǵwia úǵrǵxǵnǵ.

Nañwǵ xwǵáyo dánǵ fǵwiapǵñjo nǵnǵrǵnǵ.

¹¹ Nionǵ nanwǵ áamǵ wo xwǵáyo dánǵ fǵwiapǵrǵñǵǵǵ nǵwǵnǵrǵ o sipǵsipǵ miá mǵñǵyo dánǵ sǵwanǵ wǵyaú rémoarǵñǵpa rémorǵ xegǵ xwǵyǵá nǵrǵrǵnǵá iwǵ xwǵyǵá rarǵñǵpa rǵrǵ yarǵñǵǵǵ wǵnǵñǵanǵñǵ. ¹² O nanwǵ xámǵ fǵwiapǵñoyá nénǵ imónǵñǵ nǵpimǵnǵ dánǵ nǵwiirǵnǵá áamá xwǵáyo ñweagǵá nǵnǵ nanwǵ xámǵ fǵwiapǵñjo, íǵǵ nǵpǵkipaxǵ wenomǵ nupǵkǵnǵmearo seáyǵ e umépoyǵnǵrǵ mǵrǵkwǵkwǵ wǵaxǵdǵrǵ ¹³ emǵmǵ

ayá rǵwamónǵpaxǵ xǵxegǵnǵ bǵ eri nerǵnǵ ámǵ sǵǵwǵ anǵǵe dánǵ oyá dǵǵǵ tǵnǵ rǵá wearǵǵ bǵ aǵ anǵǵnamǵ dánǵ xwǵáyo piérónapayarǵǵpǵ tǵnǵ yapǵ wǵwapǵyarǵǵrǵnǵ. ¹⁴ E nerǵnǵ emǵmǵ Gorǵxo naǵwǵ wǵoyá nénǵ tǵǵǵ imónǵǵpǵimǵ dánǵ xe wǵwapǵyipaxǵ oimónǵrǵ sǵǵwǵ wǵnǵǵpǵimǵ dánǵ ámǵ xwǵáyo ǵweagǵáyo yapǵ nǵwǵwapǵyirǵ re urarǵǵrǵnǵ, “Xwǵáyo ǵweagǵáyǵné xopaikǵǵ naǵwǵ mǵǵǵ rogǵá ámǵ sǵǵǵ imónǵǵónǵǵ imónǵǵ bǵ nimǵxǵro éǵ urárǵrǵpoyǵ.” urarǵǵ ǵǵagǵ nánǵ ¹⁵ ayǵ e éánǵ naǵwǵ rǵwǵyo ǵwiapǵǵo xopaikǵǵ imónǵǵpǵ nǵmearǵ sǵǵǵ oenǵrǵ sǵmǵ óǵyo dánǵ pǵrámǵ wǵánǵ sǵǵǵ imónǵǵinǵǵnǵ. Gorǵxo naǵwǵ xwǵáyo dánǵ ǵwiapǵǵo xegǵ wónǵǵ xopaikǵǵ imónǵǵpǵimǵ sǵmǵ óǵyo dánǵ pǵrámǵ wǵǵpǵimǵ dánǵ xe sǵǵǵ nimónǵrǵ xwǵyǵá rǵrǵ ámǵ xébmǵ xómǵǵ nǵyǵkwiro seáyǵ e mumearǵǵáyo opǵkǵpoyǵnǵrǵ rǵrǵ epaxǵ imónǵwǵnǵǵnǵrǵ sǵǵwǵ wǵnǵǵǵ ǵǵagǵ nánǵ e imónǵǵinǵǵnǵ. ¹⁶ Naǵwǵ xwǵáyo dánǵ ǵwiapǵǵo e nemánǵ xǵoyá maǵǵyo dánǵ ámǵ nǵyonǵ sǵyǵkwǵnǵǵ imónǵǵǵpǵiamǵranǵ, mamadǵrǵxamǵranǵ, ámǵ amǵpǵ wǵ mǵmúrónǵǵáyoranǵ, uyǵpeayǵ imónǵǵáyoranǵ, ámǵ xǵnǵáwánǵǵ nimónǵro omǵǵǵ wǵiarǵǵáyoranǵ, wǵwǵnǵ meǵweánǵǵáyoranǵ, ayo nǵyonǵ ipǵrǵá nearǵnǵ wǵyo wé náúmǵ earo wǵyo mimáyo earo egǵawǵxǵnǵ. ¹⁷ E nerǵǵyo dánǵ ámǵ ipǵrǵá naǵwoyá yoǵ tǵnǵranǵ, nabá xǵoyá yoǵpǵranǵ, xǵxenǵ imónǵǵpǵiranǵ, meánǵǵáyǵ aiwá nǵpǵrǵ nánǵ bǵ ero aiwá nǵgwǵ meapǵrǵ nánǵ bǵ ero epaxǵ mimónǵpa egǵawǵxǵnǵ. Ipǵrǵá éánǵǵáyǵnǵ ananǵ

bí epaxí imónigfawixini. ¹⁸ fá roarigfáyíné, seyíné píraníñí dñí neñwiperfínáyí, re éfríxini. Nabá nañwí oyá yoí tñí xixení imóniñípi, ayí áamá wo nání riniñagí nání áamá dñí fá xirigfá gíyí gíyíné, nabá oyá yoí nánípi píraníñí fá rófríxini. Nabá oyá yoí nání riniñípi, ayí 666 apirini.

14

Áamá 144,000 imónigfápi nánírini.

¹ Nioni weníñí éáyí winiñanigini. Sipisipí miáo d'wí mñí Saioniyi riniñípiimi éf roñagí sñwí n'winiri áamá 144,000 imónigfáyí —Ayí yoí xíoyá tñí xanoyá tñí r'wamíñí mimáyo eánigfáyírini. Ayí o tñí nawíni éf roñagfá n'winiri ² arfá wíáyí winanigini. Anínamí dání ikaxí bí n'riríná ikaxí iniígtí iyakwí obaxí n'idírorfíná raríñípa riri akiríwí ení tñí n'riríná raríñípa riri ikaxí áamá kitá eaarigfáyí kitá earfíná raríñípa riri yaríñagí arfá winanigini. ³ Goríxoyá íkwianwína tñí dñí tñí imónigfá waú waú awa tñí áminá 24 e niñweaxa pugfáwa tñí wigí s'mímaníriwámíni áamá 144,000 ayí éf n'rómáná soñí sñí bí raríñagfá arfá winanigini. Soñí rarigfá apí áamá xwíáyo dání wí níj'fá imónipaxí menini. E dání 144,000 imónigfá x'ó nupeiríñípiimi dání gwíniñí uroyíroníyíni ananí níj'fá nimóniri rí'paxírini. ⁴ Áamá apíxí tñí f'wí minípa nero piaxí m'weánarigfápa ayí ení ñwí'apí sini fá m'ixírarigfá enagí nání Goríxoyá sñwíyo dání piaxí m'weánarigfáyírini. Sini apíxí tñí memegfáyírini. Sipisipí miáo gími

gìmì úmì ananì nùmì xídarìgíáyíṅṅí. Ámá nìyonì dánì gwíṅṅí Gorìxo roayíronṅíyí xíto nánì t́nì sipìsipì miáo nánì t́nì aiwá nìwákwínṅíṅṅí imónìṅṅíyíṅṅí. ⁵ Yapí nìrìro xwíyá́a óf e rarìgíáyímanì. Ramìṅṅíáyíṅṅí. Xwíyá́a bì xímeapaxíyímanì.

Anṅíṅṅí wau wo xwíyá́a rìgíá nánìṅṅí.

⁶ Anṅíṅṅí ámì wo anṅí pìrìyo ayá áwìṅṅí nìpìpìka warìṅṅí wìṅṅíṅṅí. O ámá xwíáyo ṅweagíáyo gwí wìrì wìrì imónìgíá nìyonì t́nì píné xìxegíṅṅí rarìgíá nìyonì t́nì wará xìxegíṅṅí inìgíá nìyonì t́nì ayo nìyonì xwíyá́a aríá nìwìrìná yayí wìṅṅíṅṅí —Apì anṅí rìṅṅíṅṅí. Apì wá urìṅṅí nánì t́ṅṅí. ⁷ O enṅí t́nì re rìṅṅíṅṅí, “Gorìxo, anṅí imìxìrì xwíá rìṅṅíṅṅí rawìrawá imìxìrì inìgí sìmìṅṅíyí imìxìrì enṅí ámá nìyonì eyeyírómì eníná rìxa ríná enṅí nánì omì wáyí wìro seáyí e umíeyoaro o nene nánì yayí owinìrì seáyí e umero éṅṅíṅṅí.” Anṅíṅṅí nìpìpìka nìpurìná e rarìṅṅí wìṅṅíṅṅí.

⁸ Anṅíṅṅí ámì wo ríwíyo anṅí pìrìyo áwìṅṅí nìpìpìka nìpurìná re nìra pṅṅíṅṅí, “Anṅí xwé Babironìyí rìṅṅíṅṅí rìxa xwìrìá ikìxenárìṅṅí. Oyi, rìxa xwìrìá ikìxenárìṅṅí. Ámá wí wíyo papìkí oépoynìrì inìgí wainí mìnì nìwìro wìwapìyarìgíápa anṅí apì enì f́wí xébi inarìṅṅípa gwí bì bì mónìgíá nìṅṅí enì f́wí axìpì oinìpoynìrì wìwapìyìṅṅíṅṅí.” nìra pwarìṅṅí wìṅṅíṅṅí.

9 Aníñají awaúmi ámi ríwíyo wo nípurná ení tñi re nira puñinigíni, “Ámá nanwo tñi óníní xopaikígí imixinínpí tñi awaú nene nání yayí owiníníri xómíní nýikwiro seáyí e umero ipíríá oyá mimáyorani, wéyorani, eáníro yarígíá gíyí gíyí ¹⁰ wikí Goríxo aga ayíkwí m+wónínpi wí múropíríámani. Inígí wainí m+xí yarínípníní nípíríáriní. Wainí oyápi, ayí m+xí bí onímíápi éwinígíníri aga inígí tñi gwiaumí nerí yinínípi maríáí, wainí api m+xí ayíkwí mepa éwinígíníri inígí tñi gwiaumí mé wainí aíníni sixí oyá wikí óníníníni imóníníwámi ínínípiríní. Ámá ayí wainí api nínírníní neróná re epíríáriní. Aníñají Goríxoyáowa tñi sipísipí miáo tñi awa síñwí wínínáná ríníní síná sarípáí rínínípmi dání tñi ríá ápiáwí wearínípmi dání tñi xaíwí níníníri mimeníníwí nura unfáriní. ¹¹ Ríá mimeníníwí urarínípmi dání síñwiríá peyarínípi aga ná ríwíyo dání aí pñni bí míwíárf aníní miní peyaríná ámá ayí ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, bí kikiá nweapíríá meníni. Ámá nanwo tñi óníní xopaikígí imixinínpí tñi awaú nene nání yayí owiníníri xómíní nýikwiro seáyí e umero ipíríá xegí yoí nání eáníro yarígíáyí e epíríáriní.” Aníñajo api e nira pwarínagí wínínanigíni.

¹² Ámá Goríxoyá imónígíá xwámámí níwia warígíáyí re epíríáriní. Sekaxí o rínípi xaíwí íá xíríro Jisasomí díní wíkwíroarígíápi xaíwí íá xíríro epíríáriní.

¹³ Nioní aníñamí dání xwíyíá bí re rínénaparínagí aríá winanigíni, “Joxí re níríri

ríwamìṅfí eai, ‘Ámá Gorìxo t́nì ikárìṅíṅfá ríná dání nìpéa uṕrífáyf oyápimì dání yayf winìpaxírìṅfí. Kwíyíṅpì enì re rarìṅfí, “Oyì, yayf owinìṅfí. Nìperíṅfá Jisasomì nìxíḍíro nání ríwí nìrìkwínìrì nerìṅfípimì dání wará sanf wunarìṅfípimì dání gwíṅfíṅfí níkweánìrì kikiḍá epírífá enagf nání yayf owinìṅfí. Nìperíṅfá wé rónìṅfí imónìṅfí wiwanìṅfíyí néra ugḍá aníá wí mimónf Gorìxo yayf wimoníá nání sìnì nimónìṅfá enagf nání ananì kikiḍá epaxírìṅfí.” Kwíyíṅpì enì e rarìṅfí.’ nìrìrì ríwamìṅfí eai.” rìṅenaparìṅagf aríá wìṅanìṅfí.

Xwáfárimì aiwánìṅfí mipírífíná nánìrìṅfí.

¹⁴ Nionì wenìṅfí éáyf wìṅṅanìṅfí. Agwí apíá wenfípimì sṅwí nìwìṅfí ámánìṅfí imónìṅfí wo apimì seáyf e éf xenweanagf nìwìṅfí o amìnanṅwí sṅḍá gorí t́nì imìxìṅfí wìna mìṅfíyo ḍfínìrì kirá wítí aiwá wákwiarìṅfá ṅwá xaiwí yinìṅfí bá íá xìrìrì nemáná ṅweanagf wìṅṅanìṅfí. ¹⁵ Ámì anḍnájf wo anḍ ṅwáfáiwámì dání nḍwiapìrì agwípimì éf xenweanagf ríaiwá enḍ t́nì re uríagf wìṅṅanìṅfí, “Aiwá xwáfárimì ḍanḍf nḍnì rìxa yóḍrìṅfí. Rìxa nḍmipaxíná ríná enagf nání ḍìxí kirápá t́nì mìṅfí nìwákwiarì mì.” uríagf ¹⁶ agwípimì éf xenweanagf xegf kirá xwáfárimì seáyf e puwíáraúfíyí nḍnì wíarí wákwímonìṅfí.

¹⁷ Ámì anḍnájf wo anḍ ṅwáfá anḍnamì eniwámì dání fwiaparìṅagf nìwìṅfí o enì kirá ṅwá yinìṅfí bá íá nìmaxìrìṅfí fwiaparìṅagf wìṅṅanìṅfí.

¹⁸ Ámì anḍnájf wo —O ríá wearìṅfípimì xiáworìṅfí.

O r̄idiyowá yar̄igfá nán̄i íráf on̄ñp̄i t̄ñf e dání n̄fwiap̄ir̄i aññajf kirá ñwá yin̄ñp̄á íá x̄ir̄ñom̄i r̄faiwá eñf t̄ñi nur̄ir̄i re ur̄ññiḡin̄i, “Xw̄fár̄im̄i wainf uraxf sogwf r̄xa niáf eñaḡi nán̄i d̄ixf kirá ñwá yin̄ñp̄á t̄ñi w̄iwákwimf ner̄i awí eámeámf ei.” ur̄faḡi ¹⁹ aññajo xegf kirápá t̄ñi wainf uraxf xw̄fáyo eñfyf w̄iwákwimf ner̄i awí neaár̄imáná xoyikimf ep̄r̄i nán̄i s̄ñá íkwian̄w̄f xwé eap̄inár̄ññam̄i —Ana, ayf p̄ir̄f Gor̄ixo aga wikf n̄iwónir̄i nán̄i umamon̄fap̄i nán̄i imón̄ññar̄in̄i. Anam̄i xoyikimf ep̄r̄i nán̄i m̄imeámf yáráná ²⁰ añp̄im̄i b̄far̄iwám̄in̄i s̄ñá íkwian̄w̄fnam̄i xoyikimf yar̄fná ragf anam̄i dání n̄ipur̄fná wax̄ñññf n̄wer̄i n̄iróga n̄iwíap̄ññmear̄i os̄fyfyá man̄f t̄ñi x̄ixen̄i rónir̄i ná m̄m̄i waxf n̄wer̄i 300 kiromita wiárf múror̄i eññiḡin̄i.

15

Aññajf wé w̄fúm̄i d̄añf waúm̄i p̄irer̄ixf x̄ixen̄i w̄ññn̄án̄ir̄in̄i.

¹ Nion̄i ek̄iyññf aññnam̄i dání ámi b̄i in̄faḡi s̄ñw̄f w̄in̄ññaniḡin̄i. Ap̄i seáyi e imónir̄i d̄ññf n̄iyága upaxf imónir̄i eñp̄ir̄in̄i. Aññajf wé w̄fúm̄i d̄añf waú amáyo xean̄ññf aga r̄fá t̄ññf wikár̄ip̄r̄ip̄ir̄in̄i. Ap̄i wikár̄ar̄fná Gor̄ixo xegf wikf óññp̄i n̄iyop̄iyár̄in̄fá eñaḡi nán̄i ayf xean̄ññf yopar̄ip̄ir̄in̄i. Ap̄i aññajf wé w̄fúm̄i d̄añf waú t̄ḡfáwam̄i n̄iw̄ññr̄fná wen̄ññf éáyf w̄in̄ññaniḡin̄i. ² Raw̄rawán̄ññf imón̄ññf ḡiras̄ñññf r̄ir̄imá óññp̄i r̄fá t̄ñi gwiaumf nin̄ir̄i r̄iwon̄aḡi n̄iw̄ññir̄i amá nan̄woyá xopaik̄igf

im̄ix̄in̄ñ̄p̄imi seáȳi e mumeapa ero oyá ip̄ir̄fá xe oneaeanīri m̄iw̄in̄pa ero ner̄ñ̄p̄imi dán̄i xop̄ir̄ar̄f̄ egf̄áȳf̄ kitá Gor̄ix̄o win̄j̄ȳf̄ f̄á n̄ix̄ir̄imáná r̄ir̄imá ón̄ñ̄p̄imi seáȳi e ron̄aḡfa win̄ñ̄aniḡin̄i. ³ Aȳf̄ son̄f̄ n̄ir̄iro Moseso, Gor̄ix̄omī x̄in̄áin̄ñ̄f̄ nimón̄ir̄i om̄ñ̄f̄ wiiago répen̄f̄p̄i r̄iro sip̄isip̄f̄ miáoyápi r̄iro neróná son̄f̄ re r̄iḡfawix̄in̄i, “Áminá Gor̄ix̄ox̄in̄i, en̄f̄ eán̄iḡfá n̄iyonī seáȳi e wimón̄ñ̄ox̄in̄i, am̄ip̄i jox̄i yar̄ñ̄p̄i seáȳi e erī ámáyo udud̄f̄ win̄pax̄f̄p̄i erī yar̄ñ̄aḡi ranar̄ñ̄wár̄in̄i. Gw̄f̄ w̄ir̄f̄ w̄ir̄im̄i dán̄f̄ n̄iyonī m̄ix̄f̄ ináyox̄in̄i, pí pí jox̄i ner̄fná wé rón̄ñ̄f̄ erī nepán̄i erī yar̄ñ̄aḡi ranar̄ñ̄wár̄in̄i. ⁴ Ámináox̄in̄i, jox̄i ná wox̄in̄i s̄iyikw̄f̄ mín̄ñ̄ox̄i en̄aḡi nán̄i ámá ḡiȳf̄ wáȳf̄ m̄isipa ero seáȳi e mir̄im̄f̄eyoapa ero ep̄ir̄f̄ar̄in̄i? Dix̄f̄ nán̄i p̄ir̄f̄ numamor̄fná x̄ix̄en̄i imón̄ñ̄p̄i t̄ñ̄i yar̄ñ̄p̄i r̄ixa s̄ñ̄án̄i imón̄ñ̄aḡi nán̄i ámá gw̄f̄ w̄ir̄f̄ w̄ir̄i n̄ñ̄nī n̄ib̄iro dix̄f̄ s̄m̄iman̄f̄m̄i dán̄i waun̄f̄ nikár̄in̄iro seáȳi e r̄imep̄ir̄f̄ar̄in̄i.” Son̄f̄ n̄ir̄iro e rar̄ñ̄aḡfa win̄ñ̄aniḡin̄i.

⁵ Apī n̄iw̄in̄imáná wen̄ñ̄f̄ éáȳf̄ win̄ñ̄aniḡin̄i. An̄f̄nam̄i an̄f̄ ñ̄w̄f̄áiwám̄i ín̄im̄i an̄f̄ pákin̄ñ̄f̄wá — Awá Gor̄ix̄oyá an̄f̄ awawá ayá r̄fá wen̄f̄wár̄in̄i. Awá f̄kw̄in̄ñ̄aḡi n̄iw̄in̄rī ⁶ an̄f̄naj̄f̄ xean̄ñ̄f̄ aga r̄fá t̄ñ̄f̄ wikár̄ip̄r̄i nán̄i t̄ḡfá wé w̄úmī dán̄f̄ waú awa rap̄rap̄f̄ awiax̄f̄ ap̄fá wer̄i xw̄in̄fá ear̄i en̄f̄ ȳin̄ro ir̄ikw̄ñ̄ñ̄f̄ s̄ñ̄á gor̄f̄ t̄ñ̄i im̄ix̄in̄ñ̄p̄i xw̄in̄am̄iyaiw̄i yirón̄ro nemáná an̄f̄ ñ̄w̄f̄áiwám̄i dán̄i f̄wiapar̄ñ̄aḡfa n̄iw̄in̄rī ⁷ diñ̄f̄ t̄ñ̄f̄ imón̄iḡfá waú waú awa wo n̄iw̄iáp̄ñ̄mear̄i an̄f̄naj̄f̄ wé w̄úmī dán̄f̄ waú awam̄i p̄ir̄er̄ix̄f̄ s̄ñ̄á gor̄f̄ t̄ñ̄i

imixiniñpí wé wíúmi dánj wáu mñni wiñnigini. Pírerixí apimi wikí óniñj Gorixo, aniñj íníná ñweañoyá magwí enjpirini. ⁸ Mñni wíáná enj eániñj Gorixoyá imóniri seáyi e oyá imóniri enjipimi dáni siñwirfá xegí anj ñwfáiwámi árfó inárinñagi nání anñnaj wé wíúmi dánj wáu awa xeaniñj rfá tñj wé wíúmi dánj wáu api wikáripfré nání páwipaxí wí mimóniñagí siñwf e winiñanigini.

16

Anñnaj wé wíúmi dánj wáu pírerixíyo inñpí mñwiáromogfá nánirini.

¹ Nioni arfá wíáyí anj ñwfáiwámi dáni manj bá enj tñni anñnaj wé wíúmi dánj wáu awami re urinénapfagi arfá wiñanigini, “Soyiné nuro Gorixoyá wikí óniñj pírerixí wé wíúmi dánj wáu ayo magwí enjpi xwfárimí mñwiáromoaípoi.” urinénapfagi arfá wiñanigini.

² Anñnaj awa wo pírerixí o xiriñina nimeáa nurí xwfárimí mñwiáromoaíáná re enjñigini. Ámá nanwoyápi ipirfá eániro xegí xopaikigí imixiniñpími seáyi e umero yarigfáyí oremá sipí xwirfá wianarigfápi imónigfawixini.

³ Anñnaj awa ámi wo xegí pírerixína rawrawáyo mñwiáromoaíáná re enjñigini. Rawrawá ragí nimóniri ámá piyfyá pwarñjpa axípi pfpó onj imónariññigini. E imónaráná amípi dñj tñj rawrawáyo ñweañfyí nñni piyf yariññigini.

⁴ Anñnaj awa ámi wo xegí pírerixína iniñgí ná wearñjfyó tñni simiñj mearñjfyó tñni

míwíarómoaláná iniigí níní ragí imóníjínigíní.
⁵ Iniigí níní ragí imónáná aníjají iniigí xiáwo re raríjagí arfá winíjigíní, “Agwí ríná jwearí eníná dání aníj ímónírí enoxíní, aga síyikwí míní enoxíní, pírf joxí umamoaríjí apí xwíyíá mímearínípa nerí xixení wikáraríjíní. ⁶ Ayí áamá díxí imónígíáyo tíní wfá rókiamogíáyo tíní ragí píkieweámíxígíá nání joxí ragí onípoynírí pírf apí numamoríná xixení yaríjíní. Áamá ayí pírf joxí umamoaríjípí ríníjí meapaxí imónígíáyí enagífa nání ayí ananíríní.” raríjagí arfá níwirí ⁷ xwíyíá bí íráf noa peyiníje dání re rínaríjagí arfá winíjigíní, “Ámíná Goríxoxíní, ení eáníjí tígíáyo níyoní seáyí e wimóníjoxíní, ayí neparíní. O aga xixení ríjotí. Pírf joxí umamoaríjí apí apí nepa xixení wíaríjíríní.” raríjagí arfá winíjigíní.

⁸ Aníjají awa ámí wo xegí píreríxína sogwomí míwíarómóáná Goríxo áamá xwíáyo jweagíáyo xe sogwí xaiwí níwepínírí nanírí rífmímeníjwí neánírí pírf owíarínírí síjwí winíjínigíní.
⁹ Xe rífmímeníjwí neánírí pírf owíarínírí síjwí winíjagí sogwí níwepínírí ayo ríá pírf wíaríjagí nání áamá ayí Goríxomí —O xegí ení síxí eáníjíyo dání xeaníjí ayí wikáripaxí imóníjoríní. Omí ikayíwí numearíroná wigí íwí yarígíápí ríwífmíní nímamoro omí seáyí e mumíeyoagíawíxíní.

¹⁰ Aníjají awa ámí wo xegí píreríxína íkwíanjwí nanwo éf níjweámáná ámáyo umenjweanjínamí míwíarómoaláná re eníjigíní. Áamá nanwo xegí seáyí e níwimónírí umenjweanjíyo níyoní sfá

yidoárinǵinǵinǵ. Sfá yidoaráná rǵnǵinǵ ayǵkwǵ wǵ mǵwinarǵinǵinǵ nánǵ iwieánǵro wigǵ aǵwǵ sǵwǵ kiro neróná ¹¹ wigǵ sipǵ yarǵǵǵǵpǵ rǵwǵmǵnǵ mǵmamopa nero rǵnǵinǵ winarǵinǵpǵ tǵnǵ uranǵ egǵǵǵpǵ tǵnǵ nánǵ Nwǵá anǵnami dǵnǵomi ikayǵwǵ umearǵǵawixǵinǵ.

¹² Anǵnajǵ awa yoparo tǵnǵo xegǵ pǵrerǵxǵna iniǵǵ rapá xwéú, Yupǵretisiyǵ rǵnǵinǵumǵ mǵwiárómoaǵáná mǵxǵ inǵyǵ sogwǵ fwiaparǵinǵmǵ dǵnǵowa iniǵǵumǵ ananǵ xepǵrǵ nánǵ yeáyǵ yǵrǵinǵinǵinǵ. ¹³ Nionǵ wenǵinǵ éáyǵ winǵinǵanǵinǵ. Piyǵmǵnǵfá sipǵ biaú bǵ mǵnǵinǵinǵinǵ nimónǵro iwǵ xwéoyá manǵyo dánǵ fwiapǵrǵ nanǵwoyá manǵyo dánǵ fwiapǵrǵ mimónǵ wǵá rókiamoarǵinǵoyá manǵyo dánǵ fwiapǵrǵ yarǵinǵagǵa winǵinǵanǵinǵ. ¹⁴ Piyǵmǵnǵfá apiaú apǵ nǵpǵnǵ kwǵyǵ sipǵpǵrǵinǵ. Ámáyo emǵmǵ nǵwǵwapǵya warǵǵǵǵpǵrǵinǵ. Mǵxǵ inǵyǵ xwǵá nǵrǵmǵnǵ nǵweagǵáyǵ sfá sipǵ Gorǵxo, enǵ eánǵǵá nǵyonǵ seáyǵ e wimónǵinǵoyáyimǵ mǵxǵ inǵpǵrǵfá nánǵ awǵ oeaemeaneyǵnǵrǵ upǵrǵǵǵpǵrǵinǵ.

¹⁵ Ai, Ámǵnáonǵ ámá árǵwǵyimǵ fǵwǵ meámǵnǵrǵ barǵǵǵǵpánǵinǵ axǵpǵ bimǵárǵinǵ. Ámá sánǵinǵ mǵwé sǵnǵwǵ nanǵro aikǵ pǵránǵinǵ nǵyǵinǵro nǵweagǵáyǵ yayǵ owinǵinǵ. E mepa nerǵnáyǵ, ikwauyǵxǵyǵ nuróná ámá sǵnǵwǵyo dánǵ ayá winǵinǵinǵinǵrǵ nánǵrǵinǵ. ¹⁶ Kwǵyǵ sipǵ biaú bǵ apǵ nuro mǵxǵ inǵyowami nǵwirǵmearo Xibǵruyǵ pǵné tǵnǵ Amagedonǵyǵ rǵnǵinǵe awǵ eaárarǵinǵagǵa winǵinǵanǵinǵ.

¹⁷ Anǵnajǵ awa yoparo xegǵ pǵrerǵxǵna imǵinǵ yarǵinǵe —E kwǵyǵ sipǵyǵyá anǵ erǵnǵ. E mǵwiárómoaǵáná anǵ nǵwǵáiwámǵ inǵmǵ siá

ikwianwfnami dani xwiyfa eni tni rfaiwa re rinenapiniginini, “Rixa apirini.” rinenapaná re eniginini. ¹⁸ Apianwi nókimixa uri anfnami dani ikaxi nira uri akiriwi nira uri neri poboni xwe bi —Api enina ama xwarimi iwamfo nweagfe dani waini waina poboni xwe neri aiwi bi api tni xixeni miyagi enagi nani api aga xwe birini. ¹⁹ Api yariná anj aga xwe mamadfi ikwironijipi xwfa yaiwiamni nimenirina nikwiriniri biaú bi imoniri anj ama gwí wiri wiri niyiyayí upiyinowiri eniginini. E nerina Gorixo anj xwe Babironiyi rinijipi nani dñj peá mimó neri ama apimi nweagfa rinijfi xwe omeapoyiniri kapixi xfoya wikí onijipimi dani mixipi inijfwa miní wíagi ²⁰ pirinwi nini rawirawayo uripiniri dfwi mijfi roñyí nini ainiri neri ²¹ anjnaikfi xwe amima inijfi wí —Woni woni xegfi sanj 50 kiro imonijipirini. Api anfnami dani amayo pieróna xeanijfi Gorixo wikarfi api xeanijfi aga rfa tñjfi enagi nani omi ikaywi umeararñagfa winñaniginini.

17

Apixi iyí ede dani warigfi naniirini.

¹⁻² Anjnaji wé wfumi dñjfi wau pirerixi wé wfumi dñjfi wau tfgfawa wo nibiri niniririna re niriniginini, “Joxi bei. Apixi iyí ede dani warigfimi —Í nani anj nimini fa earoarinijirini. Iniigfi wearñjfi obaxiyo seayi e ef xenweañirini. Mixi inayfi xwarimi dñjyfi tni fwí inigfirini. Ama xwarimi nweagfayfi í tni fwí ninirona ayfi ama iniigfi waini xwapfi ninirona papikfi

yarigfápániŋɣi diŋɣi mamó nero inigfírini. Ími Gorixo pirf umamoariŋɣipi siwá osimini.” niniriri ³ Gorixoyá kwiyfipi nixixéroáná áamá diŋɣi meaje nání ninimeámi úáná weniniŋɣi éáyí wininjanigini. Apixí wí nanwí ayfá riŋɣi womi —Nanwo nomini yoí Gorixomi ikayfíwí umeararigfápi eániri miŋɣi wé wúmi dánɣi waú imori siwanɣi wé wúkaú miŋɣiyo dání rémowapiri enorini. Omi í seáyí e éf xenweanagi wininjanigini. ⁴ Í rapirapí ayfá riri mipiyí mori eniyí yiniri okiyfá nání síŋá gorí tñi imixiniŋɣipi tñi síŋá awiaxí tñi urfó apfá wení nigwí xwé ronɣipi tñi okiyfá iniri nemána kapixí síŋá gorí tñi imixiniŋɣi wá fá nixiriri ŋweanagi wininjanigini. Kapixí awámi fwí í yariniŋɣi xwirfá wianipaxí imóniniŋɣipi tñi fwí í niniri piaxí weánariŋɣipi tñi magwí ininagi wininjanigini. ⁵ Yoí ími mimáyo eániniŋɣipi rasí re niriniri eáninagi wininjanigini, “Aní xwé Babironiyi wfrininaínirini. Apixí iyí ede dání warigfá níwami tñi áamá xwárími ŋweagfá yarigfá Gorixo xwirfá wianariŋɣi niyoní tñi xináinirini.” Rasí e niriniri eáninagi wininjanigini. ⁶ Apixí í ragí áamá Gorixoyá imónigfáyíyá tñi Jisaso nání wáf niri meróná miŋɣi winigfáyíyá tñi ninimána papíkí yariniŋɣi siŋwí niwiniri “Áamá Gorixomi diŋɣi wíkwíroarigfáyíyá aga onimiá rfa pikiŋo?” niyaiwiri ududí ikárinaríná ⁷ aninajo re niriŋinigini, “Pí nání joxi ududí ikárinariŋini? Apixí í tñi nanwí miŋɣi wé wúmi dánɣi waú imori siwanɣi wé wúkaú miŋɣiyo dání rémowapiri eno,

í seáyi e éf xenweaño tñni ípaú nání xwiýfá rasí nírínírí ínimí imónñípi nioní píránñí áwaní orírímíní.” nínírírí ⁸ re nírñíniginí, “Nañwí joxí winífo xámí ηweaago aí agwí mññweaníní. O siríríktí yoparípi mimónñíyimi dání ríxa nñpeyearí sepiápi mññweá wiárí mídání anññíní anññínfáríní. Ámá xwíárímí ηweagfáyf —Ayf eníná Goríxo xwíarí imíxñíná dání íkwí dññ nñyímññ meapírfá nání ηwirárínññnamí wigf yoí mññwirárínípa egfáyf nání rarññíní. Ayf nanwomí nñwiníroná ududf winínfáríní. O xámí ηweaago agwí mññweañagi aiwí rfwéná ámí bñnfá enagi nání ámá ayf síñwí e nñwiníro nání ududf winínfáríní.” nínírírí ⁹ re rññíniginí, “Ámá dññ píránñí nñwíperi moarígfáyf ‘Ayf api nání rfa imóníní?’ yaiwipaxíríní. Nanwoyá mññ wé wfúmi dánñ waú imónñí apíxí éf xenweañípi, ayf dfwí mññ wé wfúmi dánñ biaú náníríní. ¹⁰ Ayf mñxí ináyf wé wfúmi dánñ waú ení náníríní. Awa wé wú ríxa anfá nimóga ugfáríní. Wo síní agwí ηweaní. Wo síní nññweanfáríní. O imónáná Goríxo xe bí onímíápi nññwearí umenñweáwiníginírí síñwí winínñforíní. ¹¹ Nanwí eníná ηweaagf agwí mññweaño ení mñxí ináyf ámí woríní. Xfo mñxí ináyf wé wfúmi dánñ waú awayá wo aí awamí rfwíyo mñxí ináyf imónínñforíní. O mñxí ináyf nimónírfíná sepiápi mññweá wiárí mídání anññíní anññínfáríní. ¹² Síwaní nanwoyá mññíyo dání wé wúkaú rémówapññagi síñwí winíffyf, ayf mñxí ináyf wé wúkaú amáyo umenñweapírfá nání síní mimónígfáwa náníríní. Awa ení eánññí

míxí ináyí imónipírí nání nimóniro nanwo tñí á máyo numenwearóná anñí mumenweá sá ná wíyinññí umenweapíríáríñí. ¹³ Awa dñí axípiñí tígíáwaríñí. Wigí ení eánigíá imóniñpí tñí néní tígíá imónigíápí tñí ení nawíní nanwomí íñimí nìwurníro ¹⁴ sipísipí miáo tñí míxí niníroná sipísipí miáo xopírárí winíáríñí. O áminá nìyoní áminá seáyí e imóniño wimónirí míxí ináyí nìyoní míxí ináyí seáyí e imóniño wimónirí nerí nání á má o tñí nawíní imónigíáyí —Ayí xíto xegí imónipírífa nání parírí wéyo fá umírírí eníyíríñí. O nání peá mímó dñí nìwikwíroro fá xírarígíáyíríñí. Ayí o tñí nawíní xopírárí wipíríáríñí.” Anñajo e nínirímáná ¹⁵ re nírññigíñí, “Inígí wearñí apíxí iyí ede dání warígíí seáyí e xenweañí joxí sñwí winíyíyí, ayí á má nñí náníríñí. Á má wará xíxegíñí írigíáraní, gwí wirí wiríraní, gwí mónigíá bí biraní, píné xíxegíñí rarígíáraní, ayí nñí náníríñí. ¹⁶ Sìwaní wé wúkaú rémówapññagí sñwí winíyíyí tñí nanwo tñí awa apíxí iyí ede dání warígíími símí tñí nìwiro xwíríá wikíxero xegí amípi urápekíxero nero sáwí sayí nanwí roanarñípánñí nìwiro nímíñí áríá yipíríáríñí. ¹⁷ Ayí rípi nání e epíríáríñí. Goríxo awa dñí ná bíñí tñí nero wigí umenweagíáyí tñí nawíní nanwomí íñimí nìwurníroná ímí e wíríxínírí dñí utíníá enagí nání awa apí e nìwikára nuróná xwíyíá Goríxo rññpí xíxení imóníñé nání nìwikára upíríáríñí.” nínírírí ¹⁸ re nírññigíñí, “Apíxí joxí sñwí winíí, í añí xwé mamadí ikwíronñpí náníríñí. Apí

mìxí ináyí xwíá nírímìnì ṅweagíáyo seáyí e nìwimónìrì meṅweaṅpìrìnì.” nìrìṅìṅìṅpì.

18

Aṅf Babironì xwíríá ikìxénìṅf nánìrìnì.

¹ Apì nìwínárìmáná aṅf nájí ámi wo aṅf namì dánì weaparìṅagì wìnìṅanìṅpì. O nénì tṅf seáyí e imónìṅf worìnì. Aṅf namì dánì nìweapìríná xegí ikìṅìṅpì xwíníá nearì xwíárímì wfá nókiárìríná ² eṅf tṅf ríaiwá nìrìríná rìpì rarìṅagì aríá wìṅanìṅpì, “Babironì, aṅf xwé mamadí ikwírónìṅpì rìxa xwíríá ikìxénárìnìnì. Rìxa xwíríá nikìxénárìnìrì yíwí imónìṅagì nánì imfó yárìṅerìnì. Rìxa kwíyí sípíyí enì awí eánárìṅerìnì. Rìxa inṅf sípí ‘Ayí obí dṅf ríá rarìnì?’ rarìṅfápì xwapí yárìṅerìnì. ³ Ayí rìpì nánì xwíríá ikìxénárìnìnì. Ámá gwí bì bì mónìṅfáyí nínì apìxí ‘Nìínì tṅf íwí nìróná mírénìṅf oanípoyí.’ yaiwiarìṅf tṅf íwí nìróná inìṅf wainí nìrìrìnìṅf nero papìkí ero wigí mìxí ináyí xwíárímì dánìyí í tṅf íwí inayiro egíá eṅagì nánì xwíríá ikìxénárìnìnì. Nìgwí omeaneyìnìro yúbí sábnìṅf inarìṅfáyí apìxí í ‘Amìpí xwé tṅfáínì nìmónìrì sìrì muní oṅweámìnì.’ yaiwiarìṅagì nánì ímì amìpí wì mìnì wiayiro nìgwí urápayiro nerìṅfìpìmì dánì nìgwí xwé tṅfá imónìṅfá eṅagì nánì enì xwíríá ikìxénárìnìnì.” rarìṅagì aríá wìṅanìṅpì.

⁴ Xwíyíá ámi bì aṅf namì dánì re rìnénaparìṅagì aríá wìṅanìṅpì, “Ámá nionì ḡf imónìṅfáyíné, seyíné íwí apìxí í yarìṅfpa axìpì nero xeanìṅf ímì wímeanfápì seyíné

enì seaímeanìḡinìrì ímì pínì nìwiárìmì wí e nánì úpoyì. ⁵ Ayí rìpì nánì seararìṅinì. Í f́wí aríki nìyayiríná xegí f́wí yarìṅpì rìxa nìramóga nearíná aṅina t́nì xìxenì rónìṅagì nánì f́wí í yarìṅpì nánì Gorìxo dṅṅ peá mímó enì.” ⁶ Ámì rìpì rarìṅagì arf́á wiṅanìḡinì, “Ímì pirí numamoríná í wikárìṅpì axíḡ wikárìrì sṅpí í eṅpì biaú kíkìrí wirì iniḡḡ wainí í kapìxíyo niwirì wiṅpì wainí pìṅ biaú kíkìrí opaxí imónìṅpì niwirì wirì éirìxìnì. ⁷ Í xewanìṅ seáyì e mḡeyoánìrì sṅrḡ muní ṅwearì eṅpì t́nì xìxenì mḡmenìṅwḡ urìrì ámìxíá erì oenìrì pirí umamóirìxìnì. Í xegí dṅṅ t́nì re yaiwinarìṅrìnì, ‘Níinì mḡxí ináyí nimónìrì meṅweaṅáinì menṅranì? Níinì apìxí aní imónìṅáinìranì? Gíná dánì dṅṅ sṅpí níagi ṅwí eapaxí imónìmḡf́arìanì?’ yaiwinarìṅ eṅagì nánì ⁸ xeanìṅ sḡá axíyìmìnì re wímeanḡarìnì. Sḡmíarí wíwearì pìyí epaxíḡ wíwearì ámìxíá epaxí imónìṅpì wíwearì aiwá nánì dḡwí ikeamónìpaxíḡ wíwearì nemáná níminì rḡá unìnḡarìnì. Ámíná Gorìxo, ímì pirí umamonḡo eṅḡ sṅxí eánìṅo eṅagì nánì apì nìpìnì wímeanḡarìnì.

⁹ “Mḡxí ináyí xwḡarìmì dánḡ í t́nì f́wí inṅro í t́nì nawínì nìṅwearóná sṅrḡ muní ṅwearo egḡáyí ímì rḡá nìnìrì sṅṅwṅrḡá peyarìṅagì nìwḡnìróná re epḡrḡarìnì. Ámìxíá ero ṅwḡ miearo nero ¹⁰ rḡnìṅ ímì wímeanḡpì none enì neaímeanìḡinìrì wáyí nero ná j́f́amì nìrómáná re rìpḡrḡarìnì, ‘Ine! Bab-ironì aṅḡ xwé mamadí ikwḡrónìṅpìxì, aṅḡ wí t́nì

xixeni mimónîḡpîxi, axínáni pirí rîmamóḡpî rîxa símeáf enḡḡí nánî inel' rîḡrîfárîni.

11 “Ámá xwíárîmî dánḡ níḡwîni omeaneyîniro yúbí sábnîḡḡí yarîḡfáyí wîḡí saḡyí níḡwí nánî ámá ámî wí bí wîpaxí meḡḡḡí nánî í nánî enî ámîxíá ero ḡwí earo epírfárîni. 12 Wîḡí saḡyí, ayí tírîni. Sîḡá ḡorí tîni sîḡá sirîpá tîni sîḡá awiaxí xîxegîni imónîḡḡí tîni urîpó apíá weḡí níḡwí xwé roḡḡí tîni rapîrapí awiaxí apíá weḡí tîni rapîrapí mipîyí moḡḡí tîni rapîrapí sirîkáyî rîniḡḡí tîni rapîrapí ayíá rîḡḡí tîni íkíá xaiwí xegí yoí sitironíyî rîniḡḡí tîni amîpí bî naḡwí erepaníyî rîniḡḡíyíá síwanḡpîmî dánî imîxîniḡḡí tîni amîpí bî íkíá níḡwí xwé roḡḡpîmî dánî imîxîniḡḡí tîni amîpí bî kapáyo dánî imîxîniḡḡí tîni amîpí bî ainîxíyo dánî imîxîniḡḡí tîni amîpí bî sîḡá wárí wáríó mónîḡḡpîmî dánî imîxîniḡḡí tîni 13 werîxí sinamoníyî rîniḡḡpî tîni karîniḡḡí imónîḡḡí amomíyî rîniḡḡí tîni íkíá díá ríá ikearáná síḡwiríá dîḡḡí naḡḡí eaarîḡḡpî tîni iniḡḡí waráyo xópé inîḡrîá nánî dîḡḡí naḡḡí eaarîḡḡpî tîni íkíá díá pîrakenîsaníyî rîniḡḡpî tîni iniḡḡí wainí tîni werîxí orîpí tîni pîrawá awiaxí tîni wîḡí aiwá tîni burîmákaú tîni sipîsipí tîni osí tîni karí osí íropearîḡḡí tîni ámá enî xînáíwánîḡḡí nimónîro omîḡḡí wîiarîḡfáyí tîni wîḡí saḡḡí bî epírfá nánî imónîḡḡíyí, ayí apîrîni. 14 Amîpí jíxî ‘Ómeámîni.’ simónarîḡḡpî rîxa pîni nîwîárîmî ruḡoí. Amîpí jíxî mîrîmúrónîḡḡpî tîni amîpí jíxî nîmearíná sírî muní ḡweaarîḡḡpî tîni rîxa anîpá imónîḡḡí nánî ámî síḡwí wîniḡpaxí mimónîni.

15 “Ámá níḡwîni omeaneyîniro wîḡí amîpí

níní yoʼ ríníniʼ apí ímí b́ egfáyo dání nígwí xwé t́gfá imónígfáyí ríníniʼ axí ímí winarínípi none ení neainínígíníriʼ wáyí nero ná j́amí nírómáná ámixfá ero ɲwí miearo nero ¹⁶ re ríprfáríní, ‘Ine! Aní xwé mamad́ ikwíróníniʼpixi, ine! Apíxí rapírapí awiaxí apfá wení t́níní mípíyí moní t́níní ayfá ríní t́níní yíníriʼ śɲá gorí t́níní imíxíníniʼpi t́níní śɲá awiaxí imóníniʼ xixegíní t́níní urf́pó apfá wení nígwí xwé ronípi t́níní okiyfá iníriʼ eníxíní, ¹⁷ axínání jíxyá amípí ayá t́ɲí apí nípíní ríxa xwíríá ikíxenáríagi níránírane nání ine!’ ríprfáríní.

“Sípíxí o omí xiáwowa t́níní ámá wí e nání owaneyíníro sípíxí o omí b́ nero ɲweaarígíyí t́níní sípíxí o omí omíniʼ mearígíawa t́níní ámá sípíxíyo níɲwearo wigí nígwí omíniʼ yarígíá níníyí t́níní ayí aní apímí ná j́amí nírómáná ¹⁸ aní apí ríá níníriʼ śɲwíríá peyaríníagi níwíníroná ení t́níní ‘Ine!’ níriro re rígfawixíní, ‘Aní xwé mamad́ ikwíróníniʼ apí t́níní xixení ámí b́ gípi ríá ikwíróníniʼ?’ níriro re egfawixíní. ¹⁹ Isíkí nímeaayíro míníyíyo mímeámí níriro ‘Ine!’ ríro ámixfá ero ɲwí miearo neróná re níra ugíawixíní, ‘Ine! Aní xwé mamad́ ikwíróníniʼpi —Aní apí sípíxí xiáwowa amípí wí nígwí meapíriʼ nání rawírawáyo níxero níréómáná b́ egfápiríní. E neríníyíyo dání nígwí xwé t́gfáyí imónígfápiríní. Aní apí axínání śníní mé xwíríá ikíxenáríagi nání ine!’ níra ugíawixíní.

²⁰ “Aní naxíní, apíxí í ríxa xwíríá ikíxenáríagi nání díní nífá osíníní. Goríxoyá

imónigfáyíné tñni wáf wurimeiaigfáyíné tñni wfá rókiamoagfáyíné tñni niyínéní dñjí nífá oseainíní. Gorixó añj apí seyíné seaikárinípi nání pirí mamóí enagi nání dñjí nífá oseainíní.” Xwiyfá bí añjnamí dání e rinénapfagi arfá wiñanigíní.

²¹ Añjnají enj síxí eániní wo síñá xwé wití siyí yuní ikixeariníyí sípaxí wo nímíeyoari rawírawáyo nimoairí re rinínigíní, “Babironí, añj xwé mamadí ikwíroninípi nioní síñá ro moaiápa añj apí ení piéronfáríní. Añj apí áamá wará síní ninímáná pearigfáyíniní anipá imónáná ámí síñwí winípaxí imónínfá meníní.

²² Añj apixí dání ámí kitá eánirí soñj rínirí webíí rínirí pékákí rínirí yarínagí arfá ámí bí wipírfá meníní. Áamá amipí imixaníro éwapínigfáyí wí añj apixí dání wigí yarigfápi ámí yarínagífa winípírfámani. Síñá wití siyí yuní ikixeariníyí apixí dání ámí neríná ikaxí rínarinagí arfá wipírfá meníní. ²³ Apixí dání uyíwí wfá ónarinípi ámí ónínfá meníní. Íwí síkiní tñni apiyá tñni apixí dání ámí bí níméaníro xwiyfá nawíní rínarigí arfá wipírfá meníní. Ayí rípi nání ríraríní. Apixiyá áamá nigwíní omeaaneyíníro amipí bí yarigfáyí díxí ayáf tñni nerínípiní dání áamá xwíárimí ñweagfáyo niyoní yapí níwíwapíriróná seáyí e múronigfá enagi nání raríní.

²⁴ “Í Gorixoyá wfá rókiamoarigfáyo tñni áamá xegí imónigfáyo tñni áamá amí gími ñweagfá pipikímí ininíyo tñni nípkirí reá roániníriní.” Añjnajo e rarínagí arfá wiñanigíní.

19

Babironi xwirfá ikixenṅagi nání anṅnamí dání yayí egfá nániriṅi.

¹ Apí arfá n̄wimáná maṅf̄ xwé bi ámá ayá wí anṅnamí ep̄royf̄ egfáýf̄n̄iṅf̄ meanṅf̄ n̄iriṅriṅi eṅf̄ t̄ni re r̄inar̄iṅagi arfá wiṅaniḡniṅi, “Negf̄ Gor̄ixomi seáyí e oumeaneyí. Nene éf̄ neamín̄iṅo, ayf̄ oriṅi. Eṅf̄ eán̄iri seáyí e umf̄eyoapaxf̄ imón̄iriṅi eṅo, ayf̄ oriṅi. ² O neyírori p̄irf̄ numamor̄fná nepa x̄ixeni imón̄iṅp̄i t̄ni wiariṅf̄ eṅagi nání seáyí e oumeaneyí. Ap̄ixf̄ iyf̄ ede dání warigf̄a aṅf̄ n̄im̄niṅi f̄a earoar̄in̄iṅí —Í ámá xw̄ár̄im̄i ṅweagf̄áyf̄ t̄ni f̄wf̄ nin̄iriṅp̄imi dání uyf̄niṅf̄ oépoȳin̄iriṅi n̄iwíwap̄iya nurfná xwirfá wikixen̄iriṅi. Ími Gor̄ixo neyírori x̄ixeni p̄irf̄ numamor̄fná ámá x̄ináiwan̄iṅf̄ nimón̄iro om̄iṅf̄ wiiarigf̄a í n̄ip̄ikiri reá roán̄iṅȳf̄ nání r̄ixa x̄ixeni eṅf̄ meáfr̄iniṅi.” n̄iriṅo ³ ámi re rigf̄awix̄iniṅi, “Negf̄ Gor̄ixomi seáyí e oumeaneyí. Siṅwirfá aṅf̄ apim̄i rfá nin̄iriṅi peyar̄iṅp̄i an̄iṅf̄ min̄f̄ peyin̄íar̄iniṅi.” r̄íagf̄a ⁴ ámá áminá 24 imón̄igf̄a e n̄iṅweaxa pugf̄áwa t̄ni d̄iṅf̄ t̄iṅf̄ imón̄igf̄a waú waú awa t̄ni Gor̄ixo íkwian̄w̄fnami ṅweaṅe nup̄kín̄imearo om̄i yayí n̄wiróná re nira ugf̄awix̄iniṅi, “E imón̄iniṅi. Om̄i seáyí e oumeaneyí.” r̄íagf̄a ⁵ siá íkwian̄w̄fnami dání maṅf̄ bá re r̄in̄iṅniṅiṅi, “Ámá Gor̄ixomi x̄ináiwayf̄nén̄iṅf̄ nimón̄iro om̄iṅf̄ wiiarigf̄áyf̄né, siyikw̄fn̄iṅf̄ imón̄igf̄apiayf̄néraniṅi, xwér̄ixayf̄néraniṅi, om̄i wáyf̄ wiarigf̄áyf̄né niȳfnén̄iṅi, negf̄ Gor̄ixomi seáyí e umépoyf̄.” r̄inar̄iṅagi arfá wiṅaniḡniṅi.

“Sipìsipí miáo apìxí nìmeanìṅoì.” rìgíá nánìrìṅì.

⁶ Nionì maṅṅ xwé bì áamá ayá wí epíroyí egíáyí meanṅ nìrìrìṅá rìṅrìṅì iniṅgí iyakwí nìḍìrorìṅá rìṅrìṅì akìrìwí nìwekirìṅá rìṅrìṅì yarìṅpánìṅṅ nerìṅá re rìṅarìṅagì aríá wìṅṅanìṅṅ, “Negí Gorìxomì seáyì e oumeaneyì. Negí Ámìná Gorìxo, eṅ eánìgíá nìyoni seáyì e wimónìṅo rìxa neamenṅweanì. ⁷ Sipìsipí miáo apìxí meanì rìxa rínárìṅì. Apìxí meanì rìxa wé nìrónìrì ṅweanì. Ayìṅánì negí xwioxíyo dánì òṅṅ nìfá nìneainìrì yayí nerane Gorìxomì seáyì e umíeyoaaaneyì.” rarìṅagíá aríá nìwirì wìṅṅanìṅṅ. ⁸ Í oyínìṅrì rapìrapí awiaxí apíá xaíwí werì kíyí bì mayí erì eṅ wú —Ú ayí áamá Gorìxoyá imónìṅíáyí xwíáyo nìṅwearoná wé nìrónìro píránìṅṅ egíá nánì imónìṅúrìṅì. Ú mìnì wíagì sṅwí nìwìṅrì ⁹ aṅṅnajo re nìrìṅìṅìṅì, “Re nìrìrì ríwamìṅṅ eai, ‘Aiwá sipìsipí miáo apìxí meanì nánì imìxárìṅfápì nánì wáí urepeárìṅṅíyí yayí owìṅṅì.’ nìrìrì ríwamìṅṅ eai.” nìṅrìrì re nìrìṅìṅìṅì, “Xwìyíá apì Gorìxo rìṅṅ eṅagì nánì nepaxìṅpìrìṅì.” nìrìṅagì ¹⁰ aṅṅnajomì yayí owìṅṅìṅì nánì oyá sìkwí tìṅṅ e upíkinìmeááná o re nìrìṅìṅìṅì, “Joxì yegí axìpì xìnáipawìṅṅ nìmónìrai Gorìxomì omìṅṅ wìiarìṅwíwawì e mìnìpanì. Dìxí rìrìxímeá Jisaso seaíwapìyìṅpì fá xìrarìṅíáyí yarìṅfápa nionì enì axìpì yarìṅṅ wonì eṅagì nánì Gorìxomìṅṅ yayí wì. Ayí rìpì nánì rarìṅṅ. Gìṅṅ gìne wíá nìrókiamoranénáyí, sa Jisaso neaíwapìyìṅpì rókiamoanìrì nánì imónarìṅwá eṅagì nánì rarìṅṅ.” nìrìṅìṅìṅì.

Osí apfá wení womi seáyí e xenweaño náníríní.

11 Anína oxoánfagi níwíníríná weníngí yánfáyí wínínganigíní. Osí apfá wení wo ronfagi níwínírí osomí seáyí e xenweaño —O re rígfóríní, “Díní ñwírárípxoríní. Nepaxíní imónínífpíní yarínjoríní.” rígfóríní. O osomí seáyí e xenweańfagi wínínganigíní. O ámáyo níwíeyírorí pírf umamorí míxí wirí neríná wé róníngí imónínífpíní xíxení xídarínjoríní. 12 Xegí síngwí ríá ápiáwíníngí werí míníyo dírf míxí ináyowa díkínarígfápi obaxí díkínírí enjoríní. Xegí yoí ámá nínní majfá nímonímáná xewanínjoni níjfá imónínífpí xegí warárímí eánírí 13 rapírapí rafíyo ígfá eáníngí wú yínírí enjoríní. Yoí oyá re rínínjoríní, “Goríxoyá Xwíyíáoyí” rínínjoríní. 14 Anínamí dání símíngí wínarígfáyí rapírapí awíaxí apfá werí kíyí bí mayí imónírí eníyí níyínímáná osí apfá weníyo níxenweámáná omí númí warínfagífa níwínírí 15 ámá gwí bí bí mónígfá níyoní xopírárf wíní kirá ñwá yíníngpá oyá maníyo dání peyeaarínfagi wínínganigíní. Ayo ainíxí wá íá níxírírí numenwearí wíkfí Goríxo, ení eánígfá níyoní seáyí e wimónínjo ayíkwí míwónínífpí níwíwapíyíríná uraxí wainí sogwí síngá íkwíawí eapíníngínami xoyíkímí yarígfápa axípi wínfáríní. 16 Yoí bí rípi “Míxí Ináyí Níyoní Seáyí e Wimónírí Ámíná Níyoní Seáyí e Wimónírí Enáoníyí” nírinírí xegí rapírapíyo ñwírárínírí sáfíyo ñwírárínírí enfagi wínínganigíní.

17 Níoni weníngí yánfáyí aníngájí wo sogwí ñweańe nírómáná apurí aní pírfíyo nípipíka

emearíngíyo ení tñí ríaiwá re uraríngagí wínínganigíní, “Goríxo aiwá xwé imíxínínpí nání nìbìro awí eánípoiyí. ¹⁸ Míxí ináyíyá gíwí yiyóní ero sìmíngí wínarígíáyo seáyí e wimónígíáyíyá gíwí yiyóní ero áamá ení eánígíáyíyá gíwí yiyóní ero osíyíyá gíwí yiyóní ero osíyo seáyí e xenweáfáyíyá gíwí yiyóní ero áamá xínáiwáníngí nimóníro omíngí wíiarígíáyíraní, wígí omíngíní yarígíáyíraní, áamá síyikwíníngí imónígíáyíraní, áamá xwéríxa imónígíáyíraní, níníyíyá gíwí yiyóní ero epírí nání awí eánípoiyí.” Iníyo ríaiwá e uraríngagí wínínganigíní.

¹⁹ Weníngí éáyí wínínganigíní. Nanwo tñí míxí ináyí xwíarímí ñweagíáyí tñí wígí sìmíngí wínarígíáyí tñí nawíní awí neáníro osí apíá wenómí seáyí e xenweañómí tñí o xegí sìmíngí wínarígíáyo tñí míxí wianíro nání awí eánáríníngagí nìwínírí wínínganigíní. ²⁰ Nanwomí íá nìxíráríro mimóní wfá rókiamoaríngómí —O nanwoyá néní tñíngí imóníngípímí dání emímí neríná áamá nanwoyá ipírí eánírí nanwoyá xopaikígí imóníngínpí yayí nìwíro egíáyo yapí wíwapíyíngóríní. Omí ení íá nìxíráríro awaú sìní síngí enáná ipí rírómíxíngí ríá ápiáwí síngá sarípái ríníngínpí tñí wearíngíwámí mamówáríagí wínínganigíní. ²¹ Wíníyo ení osomí seáyí e xenweaño kirá xegí maníyo dání peyeaaríngínpá tñí pípíkímí yaráná iní níní nìbímíro wígí gíwí yiyóní neríná agwí ímí uyáríagí wínínganigíní.

Seteno xwiogwí 1,000 apimí gwí ṅweaṅṅí nánìrìṅṅí.

¹ Nionì wenìṅṅí yánfáyí wìṅṅanìṅṅí. Aṅṅnájí wo xegí wéyo sirìrìkí yoparí bì mimónìṅṅíyì nánì kípì fá xìrìrì senfá wirí fá xìrìrì nemáná aṅṅnamì dánì weaparìṅṅagí wìṅṅanìṅṅí. ²⁻³ Aṅṅnajo iwí xwéomì —O sidìrìfì eṅíná ṅweaagí axorìṅṅí. Obo axo Setenorìṅṅí. Omì fá nìxerì xwiogwí 1,000 múronfá nánì gwí nìyárìrì sirìrìkí yoparí bì mimónìṅṅíyìmì nìmoaimáná maṅṅí éde ówanṅí nìyárìmáná sikí bì sìmìmajíó nánì ikwiáráríagí wìṅṅanìṅṅí. Xwiogwí 1,000 apì pwearíṅṅá ámá gwí bì bì mónìṅṅíyáyo yapí mìwìwapìyìpa éwìṅṅíṅṅíṅṅí óf ayimì ṅwiráríagí wìṅṅanìṅṅí. E nerì aí xwiogwí apì rìxa múróáná axíná onìmiápi éwìṅṅíṅṅíṅṅí óf ayimì dánì wíkwìowárìṅṅíṅṅí.

⁴ Nionì wenìṅṅí yánfáyí wìṅṅanìṅṅí. Mìxí ináyíyá siá íkwianṅwí wí sṅṅwí nìwìṅṅíṅṅí ayo wa ámáyo wìeyìropírfá nánì rìpeaárìṅṅíṅṅíwá éf ṅweaṅṅagí nìwìṅṅíṅṅí ámá xwìyífá Gorìxoyá fá xìrìro Jisaso nánì anìṅṅí miní áwanṅí urìro neróná wìwanìṅṅíyí mìṅṅí wìṅṅnáná sṅṅwí mìṅṅí wákwìṅṅíyí —Ayí sṅṅí xwíárìmì nìṅwearóná nanṅwomì tṅṅí xegí xopaikíṅṅí imìxìnìṅṅípìmì tṅṅí yayí mìwìpa ero nanṅwó nánì ipìrfá wìṅṅí mimáyoranì, wéyoranì, meánìpa ero egíyíṅṅíṅṅí. Ayíyá dṅṅíyó sṅṅwí nìwìṅṅíṅṅí rìpì éagíṅṅí wìṅṅanìṅṅí. Ámì sṅṅí nero xwiogwí 1,000 apimì ámáyo Kiraiso tṅṅí nawínì umenṅweaṅṅagí wìṅṅanìṅṅí. ⁵ Iwamíó ámá ámì sṅṅí nero wìápfìṅṅimeapírfápi, ayí apìrìṅṅí. Pegíṅṅí wìṅṅíyí ayí íná mìwìápfìṅṅimeáagíṅṅí wìṅṅanìṅṅí. Xwiogwí

1,000 apí ríxa nǵpwémáná eǵáná wiápínimeáagfá wíninǵanigíní. ⁶ Ámá pegfá iwamfó síǵf nero wiápínimeáááyf tǵnǵ anǵ nawínǵ wiápínimeapfǵfá gǵyǵ gǵyǵ yayǵ owiníní. Ayǵ ámá Gorǵxoyá imónǵǵááyf eǵagfá nánǵ oyá dǵǵf tǵnǵ yayǵ winǵpaxǵyǵríní. Ayǵ Gorǵxo ámá sípǵyǵ rǵfá xwérími ikáráná ayǵ tǵnǵ nawínǵ rǵnǵǵf Ámǵ bǵ Pepfǵrǵáǵyǵ rǵnǵǵpǵ mǵmeá Gorǵxo tǵnǵ Kiraiso tǵnǵ awaúyá apaxǵpánǵǵf imónǵǵáawa yarǵǵfápa nero awaú ǵweagǵfǵe ananǵ nǵpáwiro Kiraiso tǵnǵ nawínǵ nǵǵwearo xwiogwǵ 1,000 apǵ múroarǵnǵ ámáyo umenǵweapfǵfá eǵagǵf nánǵ rarǵǵnǵí.

Setenomǵ migǵf nǵwimǵxǵrǵ xopǵrǵrǵf wiárǵǵf nánǵrǵnǵí.

⁷ Xwiogwǵ 1,000 apǵ ríxa nǵpwémáná eǵáná sirǵrǵkǵf Seteno gwǵ ǵweanǵyǵimǵ dǵnǵ wǵkwíowáráná ⁸ o nǵpeyearǵf ámá gwǵ bǵ bǵ mónǵǵfá xwǵfá rǵrǵf nǵrǵmínǵf amǵ gǵimǵ ǵweagǵfáyo —Ayǵ ámá Gokǵyǵ rǵnǵǵfááyf tǵnǵ Megokǵyǵ rǵnǵǵfááyf tǵnǵ ayǵríní. Ayo Seteno yapǵ owǵwapǵyǵimínǵrǵf nǵmerǵf ámá Gorǵxoyá imónǵǵááyf tǵnǵ mǵxǵf inanǵro nánǵ ayo awǵf neaemerǵnǵf ámá o awǵf eaeméyǵf rawǵrawá imanǵf e inǵkǵf e wenǵyǵf yapǵ xǵxenǵf imónǵpǵrǵfǵríní. ⁹ Mǵxǵf obaxǵf ayǵ xwǵfǵrǵmǵf ayoxǵf xwé íkwíanǵwǵnǵǵf eapǵnǵǵe nánǵ nǵyǵro ayǵ tǵnǵ mǵxǵf oinaneyǵnǵro anǵf Gorǵxo dǵǵf síxǵf uyǵǵfǵpimǵf —E xegǵf ámá imónǵǵfááyf ǵweagǵfǵeríní. E awǵf mudǵmóáná re éagǵf wíninǵanigíní. Rǵfá anǵfǵnamǵf dǵnǵf nǵpǵíérónapǵrǵf ayo rǵfá nowǵrǵfagǵf wíninǵanigíní. ¹⁰ Ayo rǵxa rǵfá náná obo, ayo yapǵf wǵwapǵyarǵǵomǵf fǵfá nǵxero ipǵf rǵfómǵxǵǵf rǵfá

ápiáwí sńá sarípáí rínínpí tńí wearíńfámí —E nanwo tńí mimóní wfá rókiamoago tńí awaú xámí moaigfe omí ení axí e nawíní ŋweáfríxínírí moaíagfa wíníńanigíní. E ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, kikiíá bí mepa nero rńńńf anńńf winínfáriní.

Goríxo ámáyo eyeyírómf ení nániríní.

¹¹ Nioní wenńf yánfáyf mǎxí ináyfya siá íkwianwí apfá wenf xwé wina níwínírí anamí éf ŋweanjoyá sfmímanje dání xwífá rí tńí anńna tńí nńńí peá unáfagi nání ámí sńwí bí mǎwinípaxf imónńagí níwínírí ¹² wenńf éáyf wíníńanigíní. Ámá pegfáyf siyikwńńńf imónńgfápiarání, mamadfríxaraní, íkwianwńnamí agwfríwámíní ronagfa wínarfná bíkwíyí níparíro íkwí ámí wina, ámá dńńf níyímńńf meapfrífa nání yof ŋwírárínńńna ení níparíro pegfa ayf sńń sńń neróná yagfápi tńí xixení xwíyfa umeárímínírí nání apí nání bíkwíyo ŋwírárínńńyo dání fá rírómf nerí xixení xwíyfa umeáfagi wíníńanigíní. ¹³ Ámá pegfa rawírawáyo nńnamíro wegáfáfrání, pegfa píyńf siwí anń e —E pepfrífa nání Píyoyí rínínpí tńńf eríní. E ugáfáfrání, nńńí íkwianwí Goríxo éf ŋweanńna tńńf e báná wígf yagfápi tńń xixení xwíyfa umeáfagi wíníńanigíní. ¹⁴ Pepfrífa nání Píyoyí rínínpí, píyńf siwí anńyo ŋweagfáyo nńmearí ípí rírómf xńńf rífa wearńje —E Goríxo xwíyfa umeáfáfpímí dání rńńńf winínferíní. E moaíagi wíníńanigíní. ¹⁵ Xwíyfa numeárífná íkwí ámá dńńf níyímńńf meapfrífa nání yof ŋwírárínńńnamí gíyf gíyf anamí yof mńńwírárínńńagi níwínífná

ayo fá nixero ipí rírómixiniŋɣi ríá weariniŋwámi moaíagáa wininiŋanigini.

21

Anɣ siŋɣna tɣni xwɣá siŋɣri tɣni nánirini.

¹ Nioni weniniŋɣi éáyí wininiŋanigini. Anɣ siŋɣi wina tɣni xwɣá siŋɣi wiri tɣni rixa nimóniŋagɣi wininiŋanigini. Anɣ xámniŋɣna tɣni xwɣá xámniŋɣri tɣni rixa anipá imóniŋagɣi nání anɣ siŋɣna tɣni xwɣá siŋɣri tɣni imóniŋagɣi wininiŋanigini. Rawirawá ámi mriwoniŋagɣi niwiniri ² weniniŋɣi yánfáyí anɣ ŋwɣá Gorixoyápi —Apɣ Jerusaremɣi Siŋɣpiyi riniŋɣpirini. Apɣ apixí oxí meánimiriŋá okiyá inarigápa axipi éniŋɣi ninimáná anɣnamɣi Gorixo tɣe dánɣi weapariŋagɣi wininiŋanigini. ³ Siŋwɣi e niwiniri maŋɣi bá íkwianwɣnamɣi tɣni e dánɣi niriŋniŋá enɣ tɣni re riniŋniŋagɣi aríá winanigini, “Aríá époyi. Gorixo ŋweariŋe agwi rixa áma tɣni nawini imónini. O ayí tɣni nawini niŋwearoná áma xfoyá xegɣi imóniprírini. Xewaniŋo eni wigɣi Nwíáo nimóniri ayí tɣni nawini niŋwearoná ⁴ amipí diŋɣi sipi wiariniŋɣi xórorɣi niwiiri nání wigɣi siŋwriŋɣi weapariŋagɣi kwikwirimɣi niwiriniŋɣi wiíagɣi nání áma pero ámixíá ero ŋwɣi earo riniŋɣi winiro yagɣi ámi bɣi mepa epírini. Xámɣi e yagɣi apɣ rixa ríná dánɣi aniniŋni xwɣá iwéagɣi nání ámi axipi wí epíríamani.” rariŋagɣi aríá winanigini.

⁵ Íkwianwɣnamɣi éf ŋweaniŋo re riniŋniŋini, “Aríá ei. Nioni amipí nipiŋi ámi siŋɣi imixariniŋini.” niriŋniŋ re riniŋniŋini, “Xwiyá nioni rariŋapi nepaxiniŋ imóniri áma diŋɣi wíkwirropaxi imóniri

enagí nání joxí rfwamijí eai.” níniriri ⁶ re níríjínigíní, “Amípi nioní ‘E imóníwínigíní.’ yaiwíjápí ríxaríní. Nioní síjá pírfí tíjweañíníjé nerí nání iwamfó imónírí yoparf e nání imónírí mé aníjé imóníjíní. Iníjé nání gwíní yeáyé wíf gíyí gíyo iníjé díjé níyímíjé meapírfá nání símíjé mearíjúmí dání ananí níwirí míní wímífaríní.” níniriri ⁷ re níríjínigíní, “Ámá nioní aníjé fá níníxíríróná nioní téní símí téní inaríjwáyo xopíráríníjé wífá gíyí gíyo nioní ríá apí nípíní níwiiríná Nwífá ayíyáoní imónírí ayé ení gí níaiwí imóníro epírfáríní. ⁸ E nerí aí íkwíkwífá imónígíyáé téní nioní díjé níníkwírooro aí ámí peá nímogíyáé téní ámá xwírífá wianípaxí imóníjípí yarígíyáé téní píxíxwíríó yarígíyáé téní íwí inarígíyáé téní ayáé yarígíyáé téní wigí jwífápmí fá níxíríro díjé níkwírooro píraníjé mearígíyáé téní yapí rarígíá níníyí téní wigí pírfí mamónípírfé —E ipí rírómíxíjé síjá sarípáyo dání ríá ápiáwí aníjé wearíjériní. Ayé e aníjé wepírfá enagí nání ríníjé Ámí bí Pepírfápiyí ríníjípí xixení meapírfáríní.” níríjínigíní.

Anjé Jerusaremí síjípí náníríní.

⁹ Anjénajé wé wífúmí dáné waú awa píreríxé wé wífúmí dáné waú ayo xeaníjé yoparf wé wífúmí dáné waú ínínáná xírígíáwa wo níbirí re níríjínigíní, “Eíní. Apíxí sípísípí miáo meaní síwá osimíní.” níniriri ¹⁰⁻¹¹ Goríxoyá kwíyípi níxíxéróáná anjénajo díwí míjé sepiá roné bimí nání nímeámí níníyírí anjé jwífá xíoyápi, Jerusaremíyí ríníjípí anjénamí Goríxo tíe dání

xixéá xfo inaríjépi tñni nawíní weaparíná síwá níagi wíníjanigíni. Xwínfá anj apí eanjépi síjé awíaxí nígwí xwé rojépi xwínfá eearíjépa eanjagi níwínírí síjé awíaxí jasípáí ríníjépi rírímá óníjépa ónaríjagi wíníjanigíni. ¹²⁻¹³ Anj apimí nípimíni síjé tñni ákíjé aga seáyí émi eáníjagi níwínírí ákíjé apimí íwí wé wúkaú síkwí waú iníjagi níwínírí ákíjé sogwí xemónaparíjémíni imíxíníjépipimí dání íwí wíyáú wíyi iníjagi wínírí ákíjé sogwí wearíjémíni imíxíníjépipimí dání ení íwí wíyáú wíyi iníjagi wínírí mídání mídání ení íwí wíyáú wíyi iníjagi wínírí nerí ayo bimí bimí anjénajé xixení awí mearonjagfa níwínírí Isíreríyíyá xiáwo íríjowa wé wúkaú síkwí waú imónígíáwayá yoí íwí bimí bimí níyoní wo woyá yoí eáníjagi wíníjanigíni. ¹⁴ Síjé tñni ákíjé nearíná iwamfó nítiwayírórí tñníjéyo —Ajé síjé wé wúkaú síkwí waú xámi wenjéyíríni. Ayo sipísipí miáoyá wáf wurímeíagfá wé wúkaú síkwí waú imónígíáwayá yoí síjé ajé ayimí xixení eáníjagi wíníjanigíni. ¹⁵ Anjénajé níoní xwíyífá nírfó xoyfá iwamfó yarígífá síjé goré tñni imíxíníjéyi anj apimí tñni ákíjéyo tñni íwíyo tñni iwamfó néra uní nání ífá xíríjagi wíníjanigíni. ¹⁶ Anj apiyá miwí imóníjé biaú biaú nípíní xixení imóníjépiríni. Sepiá miwí mídímídání imóníjépi axépi imóníjépiríni. Anjénajo ríxá iwamfó yarígífáyi tñni iwamfó yaríná anj apí xegí sepiá éfepí 12,000 imóníjagi níwínírí sepiá enj ákíjé xwápíyi nímixíga punjépi tñni sepiá enj yegí nímixíga nípeyírí píní

wiárínínpí t́nì nìpìni ax́pí 12,000 imóníngagí nìwínìrì ¹⁷ ańnajo ań apiyá ákíná iwamfó nerf́nà xegf́ sepiá níróga nìpeyirì ṕnì wiáríníne imónínpí 144 mita enagí wínínganigínì. Ańnajo iwamfó nerf́nà ámá iwamfó yaríngf́ayi t́nì enínigínì. ¹⁸ Ákíná śngá awiax́ jasípáì rínínpí t́nì nìkìkíróga nìpeyirì eánìrì ań nápì śngá gorf́ t́nì míríníngagí nánì gírásíníngf́ rírímá ókiárínìrì enagí wínínganigínì. ¹⁹ Śngá ákíná nearf́nà iwamfó nítìwayìrorì t́níní wé wúkaú síkwf́ waú xámì wenf́pì śngá awiax́ nìgwf́ xwé ronf́ wíyf́ wíyo dánf́ t́nì nanf́ oimónìrì dídairf́ iníngagí wínínganigínì. Śngá iwamfó nítìwayìrorì t́níníyf́ wíyì śngá jasípáì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì onagwá wenf́ sapaíyì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì apf́á wenf́ agetáì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì sowí iníngf́ emeráì ríníngf́yirínì. ²⁰ Ámì wíyì sadoníkìsífýì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì ayf́á ríngf́ koniríanfýì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì siyó ríngf́ kírìsoraitfýì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì sowí xegf́ bì iníngf́ berirfýì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì siyó xegf́ bì ríngf́ topasfýì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì kírìsopírásfýì ríníngf́yirínì. Ámì wíyì onagwá wenf́ jaiásínfýì ríníngf́yirínì. Yoparfýì mipfýì monf́ ametisfýì ríníngf́yirínì. ²¹ Ákíná ówanf́ wé wúkaú síkwf́ waú enfýì ayf́ urf́pó apf́á wenf́ nìgwf́ xwé ronf́ wé wúkaú síkwf́ waú ayf́rínì. Wínanì wínanì urf́pó ná wonì t́nì imíxíníngfýìrínì. Ań apiyá ófýì śngá gorf́ t́nì imíxíníngf́ enagí nánì gírásíníngf́ rírímá ókíníngfýìrínì. ²² Ań apimì dánì

añf Gorixo nán̄i r̄idiyowá nero seáȳi e umearigfá wiwá mir̄in̄ñaḡi m̄iw̄in̄ñaniḡin̄i. Ayf r̄ip̄i nán̄ir̄in̄i. Áminá Gorixo, en̄f eán̄igfá n̄iyon̄i seáȳi e wimón̄in̄ño t̄n̄i sip̄sip̄f miáo t̄n̄i aiwan̄in̄owau an̄in̄f e n̄in̄weari añf iwán̄in̄f mir̄in̄ñaḡif̄i nán̄i wiwá n̄im̄ir̄ir̄fnáȳf, ná mayf imón̄ipax̄f en̄aḡi nán̄i m̄im̄ir̄in̄ñaḡi w̄in̄ñaniḡin̄i. ²³ Gorixo xewan̄in̄ño x̄ix̄f̄eá inar̄in̄p̄i wfá añf apim̄i ókím̄ix̄ir̄i sip̄sip̄f miáo apim̄i uyf̄w̄fn̄in̄f yamor̄i en̄aḡi nán̄i sogw̄ran̄i, emáran̄i, apim̄i wfá óm̄x̄in̄fá nán̄i ná mayf̄r̄in̄i. ²⁴ Wfá añf apim̄i dán̄i ón̄in̄fap̄i añf apim̄in̄i wón̄in̄faman̄i. Ámá gw̄f bi bi món̄igfá wfá ap̄i ón̄in̄e n̄in̄wearo wiḡf yar̄igfápi ep̄f̄r̄ár̄in̄i. M̄ix̄f ináȳf xw̄fár̄im̄i ñweagfáȳf wiḡf am̄ip̄i ayá t̄ñp̄i n̄imeám̄i nuro añf apim̄i páwip̄f̄r̄ár̄in̄i. ²⁵ Ikwáw̄iyíná ák̄in̄á f̄w̄i ówan̄iȳf yár̄in̄n̄fá men̄in̄i. Añf apim̄i ám̄i ár̄f̄w̄iyi w̄i imón̄in̄fá men̄aḡi nán̄ir̄in̄i. ²⁶ Ámá gw̄f bi bi món̄igfáyo dán̄i am̄ip̄i ayá t̄ñp̄i t̄n̄i am̄ip̄i ámá s̄in̄w̄f n̄iw̄in̄r̄fná “Seáȳi e imón̄in̄p̄ir̄fan̄i?” yaiwiar̄igfápi t̄n̄i añf apim̄i nán̄i n̄imeám̄i nuro páwip̄f̄r̄á aiw̄i ²⁷ ámá piax̄f weán̄ipax̄ipi yar̄igfáyf t̄n̄i xw̄ir̄fá win̄ipax̄f imón̄in̄p̄i yar̄igfáyf t̄n̄i yap̄f rar̄igfáyf t̄n̄i ayf w̄i añf apim̄i aga ná r̄f̄w̄fyo aí w̄i páwip̄f̄r̄á men̄in̄i. Ámá wiḡf yof íkw̄f sip̄sip̄f miáoyá d̄in̄f n̄iȳim̄in̄f meap̄f̄r̄án̄ami ñwir̄ár̄in̄igfáyn̄i añf apim̄i páwip̄f̄r̄ár̄in̄i.

22

¹ Añfnajo iniigf d̄in̄f n̄iȳim̄in̄f imón̄ip̄r̄i nán̄i wear̄in̄jú s̄iwá níáná nion̄i s̄in̄w̄f n̄iw̄in̄r̄fná ú

ḡiras̄ r̄ir̄imá ónar̄ɨ́pa nón̄imáná siá íkw̄iaɨw̄f̄
 Gor̄ixo t̄n̄i sip̄sip̄ miáo t̄n̄i awaúyánami dán̄i
 s̄im̄ɨ́f̄ n̄imeari ² aɨ́f̄ apimi nán̄i xeḡf̄ óf̄yo ayá
 áw̄in̄im̄i wear̄ɨ́aḡi w̄in̄ɨ́aniḡin̄i. In̄iiḡf̄ úm̄i
 oror̄f̄wám̄i dán̄i ík̄f̄á d̄ɨ́f̄ n̄iȳim̄ɨ́f̄ imón̄ip̄r̄f̄a
 nán̄iȳf̄ roɨ́aḡi w̄in̄ɨ́aniḡin̄i. Ík̄f̄á aȳf̄ emá
 aȳf̄ ayo sogw̄f̄ n̄wer̄f̄ná sogw̄f̄ x̄ixeḡf̄n̄i wé
 wúkaú sikw̄f̄ waú wear̄ɨ́ȳf̄r̄in̄i. Ík̄f̄á aȳf̄
 iw̄f̄p̄i Gor̄ixo áamá gw̄f̄ bi bi món̄iḡf̄á n̄iyon̄i wé
 roɨ́w̄ir̄ár̄in̄i imón̄ɨ́p̄i eɨ́aḡi nán̄i ³ x̄fo eɨ́iná
 ram̄x̄ɨ́p̄i e dán̄i ax̄f̄p̄i s̄in̄i wí imón̄in̄f̄aman̄i.
 Siá íkw̄iaɨw̄f̄ Gor̄ixo t̄n̄i sip̄sip̄ miáo t̄n̄i
 awaúyána aɨ́f̄ apimi imón̄in̄f̄a eɨ́aḡi nán̄i áamá
 x̄f̄om̄i n̄ix̄f̄d̄iro nán̄i x̄in̄áiwán̄ɨ́f̄ nimón̄iro om̄ɨ́f̄
 wīiar̄iḡf̄áȳf̄ aɨ́f̄ apimi dán̄i xóm̄ɨ́f̄ n̄iȳikw̄iro
 yaȳf̄ seáȳi e numero ⁴ oyá s̄im̄iman̄ɨ́p̄i en̄i
 s̄ɨ́w̄f̄ n̄iw̄in̄iro xeḡf̄ yóf̄ wiḡf̄ mimáyo eán̄iḡf̄áȳf̄
 imón̄ip̄r̄f̄ár̄in̄i. ⁵ Aɨ́f̄ apimi dán̄i s̄f̄á ámi
 bi yin̄in̄f̄aman̄i. Ámin̄á Gor̄ixo áamá apimi
 ɨ́weaḡf̄áyo wf̄á wók̄im̄x̄in̄f̄a eɨ́aḡi nán̄i uȳf̄w̄f̄
 t̄n̄i sogw̄f̄ t̄n̄i wf̄á óm̄ix̄in̄f̄a nán̄i m̄fk̄f̄ maȳf̄
 nimón̄iro x̄fo t̄n̄i nawín̄i n̄ɨ́wearo nán̄i m̄ix̄f̄
 ináȳn̄ɨ́f̄ nimón̄iro an̄ɨ́f̄ min̄f̄ men̄weap̄r̄f̄ár̄in̄i.

*“Jisaso ámi weap̄in̄f̄a nán̄i aɨ́w̄i ayor̄in̄i.” ur̄ɨ́f̄
 nán̄r̄in̄i.*

⁶ Aɨ́fn̄ajo re n̄ir̄ɨ́n̄iḡin̄i, “Xw̄iȳf̄á ap̄i aga
 nepax̄ɨ́p̄ir̄in̄i. D̄ɨ́f̄ uɨ́w̄ir̄ár̄ipax̄f̄p̄ir̄in̄i. Ámin̄á
 Gor̄ixo —O xeḡf̄ wf̄á rók̄iamoar̄iḡf̄awam̄i xeḡf̄
 kw̄iȳf̄ t̄n̄i eɨ́f̄ s̄ix̄f̄ wíróm̄ixowárar̄ɨ́or̄in̄i.
 O xeḡf̄ aɨ́fn̄ajon̄i áamá x̄f̄om̄i nux̄f̄d̄iro nán̄i
 x̄in̄áiwán̄ɨ́f̄ nimón̄iro om̄ɨ́f̄ wīiar̄iḡf̄áyo am̄ip̄i

ríwíyo aḡíní nimónínfápi nání s'wá wimí nání nirowárenapfíríní." níríjínigíní.

7 "Arfá époi. Nioní seaímeámfa nání aḡwí ayoríní. Xwíy'fá b'kw'f r'pimí w'fá nírókiamónírí eáníj'fyo x'fdarí'g'fá g'iy'f g'iy'f Goríxoyá d'íj'f t'fíní yay'f win'pax'f imóníj'of." Jisaso e ríjínigíní.

8 Amípí apí nání arfá wirí s'jw'f winírí yaríj'áoní, ay'f nioní Jononíríní. Arfá wirí s'jw'f winírí ner'fná aḡ'naj'f amípí apí s'jw'f ow'nínírí s'wá níomí yay'f oumemínírí xeg'f síkw'f t'fíj'f e up'f'kínímeáagi aí⁹ o re níríjínigíní, "E m'nipani. Joxí Goríxomí nux'f'dírí nání xínáíx'níj'f nimónírí omíj'f wíiaríj'fpa nioní ení ax'f'pí nimónírí yarí'gw'f'wawíríní. D'x'f r'í'x'f'meá imóní'g'f'áy'f, w'fá rókiamoarí'g'f'áy'f t'fíní xwíy'fá b'kw'f r'pimí nírínírí eáníj'f'pí arfá wíarí'g'f'fá n'f'níy'f t'fíní ay'f'níj'f imóníj'fá woní eḡagi nání e m'nipani. Goríxo ná womíní up'f'kínímeaí." nínírírí¹⁰ re níríjínigíní, "Xwíy'fá b'kw'f r'pimí w'fá nírókiamónírí eáníj'f'pí r'íxa nimónínfa aḡwí ayo eḡagi nání joxí s'fá óríp'f'ní nerí r'f'f' m'iyár'paní. ¹¹ Ámá s'p'íní im'íxarí'g'f'f'áy'f xe ax'f'pí s'p'íní nimíxa uro ámá s'p'í neróná s'f'wí yapí yarí'g'f'f'áy'f xe ax'f'pí s'p'í néra uro ámá wé róníj'f yarí'g'f'f'áy'f xe ax'f'pí wé róníj'f néra uro 'Goríxo wimónaríj'f'pí é'm'ígíní.' yaiwíarí'g'f'f'áy'f xe ax'f'pí néra uro é'f'íxíní." níríjínigíní.

¹² Jisaso "Arfá eí." nínírírí re níríjínigíní, "Nioní seaímeámfa nání aḡwí ayoríní. Nioní n'íbirí n'iseaímearf'ná ámá wí'g'f yarí'g'f'f'apí t'fíní x'íxeni p'í'f'f' umamómí nání f'fá n'íx'í'f'mí b'ím'f'aríní.

¹³ Nioní s'f'j'fá p'í'f'f' t'íj'weaḡ'níj'f nimónírí aníj'f

minǵ ηweaǵáonǵ rarǵnǵnǵ. Iwamǵó wí e dánǵ imónǵrǵ yoparǵ wí e nánǵ imónǵrǵ eǵáonǵmanǵ. Iwamǵó imónǵne dánǵ anǵǵ sínǵ ηwearǵ yoparǵ imónǵnǵe anǵǵ sínǵ ηwearǵ emǵáonǵrǵnǵ.” nǵrǵnǵnǵnǵ.

¹⁴ Ámá sipǵsipǵ miáomǵ dǵnǵ nǵwǵkwǵrorǵnǵpimǵ dánǵ wigǵ rapǵrapǵ oyá ragǵyo igǵánǵǵ eagǵáyǵ, ayǵ íkǵá dǵnǵ nǵyǵmǵnǵ imónǵpǵrǵána danǵpaxǵ imónǵro anǵpimǵ íwǵyo páwipaxǵ imónǵro eǵagǵa nánǵ yayǵ Gorǵxoyá dǵnǵ tǵnǵ winǵpaxǵyǵrǵnǵ.

¹⁵ E nerǵ aǵ apimǵ bǵarǵwámǵ ηweagǵáyǵ tǵyǵ yarǵǵáyǵrǵnǵ. Sǵwǵnǵnǵ nimónǵrǵ ero ayáǵ ero íwǵ inǵro pikǵxwǵrǵó ero wigǵ ηwǵápmǵ íá nǵxǵrǵro meǵwearo “Yapǵ oraneyǵ.” nǵwimónǵro yapǵsǵxǵ rǵro yarǵǵáyǵrǵnǵ.

¹⁶ “Nionǵ, Jisasonǵ sǵyikǵ nionǵyá anǵ apǵ apimǵ dánǵ imónǵǵáyǵ amǵpǵ apǵ nǵpǵnǵ nánǵ nǵǵǵá imónǵpǵrǵ nánǵ ǵǵ anǵnajo áwanǵ osearǵnǵrǵ uowárenapǵárǵnǵ. Mixǵ ináyǵ Depitoyá xwǵá piaxǵyo dánǵ iwiaronǵáonǵ, ayǵ nionǵrǵnǵ. Sinǵ ímiáonǵ, ayǵ nionǵrǵnǵ.” rǵnǵnǵnǵ.

¹⁷ Kwǵyǵpǵ tǵnǵ sipǵsipǵ miáo apǵxǵ meanǵápǵ tǵnǵ “Bei.” rarǵnǵ. Xwǵyǵá rǵpǵ íá roarǵná arǵá wǵá ǵyǵ ǵyǵ enǵ “Bei.” rǵrǵxǵnǵ. Ámá iniǵǵ nánǵ gwǵnǵ yeáyǵ nǵwiro “Iniǵǵ dǵnǵ nǵyǵmǵnǵ imónǵpǵrǵ nánǵ imónǵnǵúmǵ dánǵ niwirǵ onǵmǵnǵ.” yaiwǵá ǵyǵ ǵyǵ ananǵ nǵbǵro onǵpoyǵ. ¹⁸ Xwǵyǵá bǵkwǵ rǵpimǵ wǵá nǵrókiamónǵrǵ eánǵǵpǵ íá roarǵná arǵá wǵá ǵyǵ ǵyǵné arǵá jǵyikǵ nǵsearǵ re osearǵmǵnǵ, “Ámá wiyǵné xwǵyǵá rǵpimǵ ámǵ bǵ tǵnǵ gwǵ nǵmorǵ nǵrǵrǵnáyǵ, xeanǵnǵ bǵkwǵ rǵpimǵ eánǵǵpǵ Gorǵxo e éǵáyǵné seaikǵrǵnǵárǵnǵ.

¹⁹ Wiyíné xwiyfá bikwí rìpimì wfá nìrókiamónìrì eáníḡpì rítì nerfnáyí, e éfáyíné Gorìxo íkáfá dìḡf nìyìmìḡf imónìpfrì dananìro éfánamì mìdanìpa oépayìnírì pfrì searakirì aḡf ḡwfápimì ḡweanìro éfápimì mìpáwipa oépayìnírì pfrì searakirì nerì seawárìnfárìní.” osearìmìní.

²⁰ Xwiyfá rìpì áwanḡf rarìḡo “Nepa nìbìmífa nánì aḡwì e imónìní.” rarìní. “Oyì, e imónìwìníḡfìní.” nìmónarìní. Ámìná Jìsasoḡf rìxa bfrìxìní.

²¹ Ámá nìyífnéni Ámìná Jìsaso ayá osearìmìxìní. Apìrìní.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051